

27310

430/891

PROTOCOL

Arcelegus

DESPRE

SIEDINTIELE SINODULUI EPARCHIAL

DIN

DIECES'A ROMANA GRECO-ORIENTALA

A

ARADULUI.

1891

Tinute in anul 1891.

Pentru sala de lectura.

ARAD, 1891.

TIPARIUL TIPOGRAFIEI DIECESANE

27310

27310

PROTOCOL

DESPRE

SIEDINTIELE SINODULUI EPARCHIAL

DIN

DIECES'A ROMANA GRECO-ORIENTALA

A

ARADULUI.

Tienute în anul 1891.

ARAD, 1891.

TIPARIUL TIPOGRAFIEI DIECESANE.

Palatul Cultural al orașului Arad
BIBLIOTECA

No. jur. de spreț 137
1930

27310

Protocol

despre sedintiele Sinodului eparchial din dieces'a romana gr. or. a Aradului, tiente in anul 1891.

Siedinti'a I.

s'a tiente in Arad la 28. Aprilie (10. Maiu) 1891. nainte de mediadi.

Presiedinte: Presanti'a Sa Domnul Episcop diecesan, Ioan Metianu. Notariu: Ignatiu Papp.

Nr. 1. Dupa seversirea santei liturghii si a chiemarii Duchului sant, celebrate in biseric'a catedrala din loc, deputatii sinodali se coaduna in sal'a Seminariului diecesan, unde venind Prea Santi'a Sa Domnul Episcop diecesan, si ocupandu-si locul presidial, dupa-ce a chiebat la notariat in mod interimal pre deputatii: Ignatiu Papp si Voicu Hamsea din cler, si din mireni pre Dr. Ioan Suciu si Ioan Costa, cetesce cuventul de deschidere precum urmeza:

Christos a inuiat Domnilor deputati!

„Me sementesc ferice, Dlor deputati, de cate ori am nocirea a Ve vede in giurul meu, si cu mine impreuna, in giurul maicei nostre cei bune, in giurul santei nostre biserici.

Me sementesc ferice, Dlor deputati, de acest'a intruire, privind in DVostre pre cei mai distinsi fii ai bisericei nostre nationale, concrediti din partea clerului si a po-

porului, cu frumós'a si maréti'a missiune de a conlucrá impreuna, la opul cel mare al regeneràrii nóstre ; deci Ve salut cu bucurie de bunavenire, implorându-Ve dela bunul Ddieu, inca multi ani de conlucrare.

Nici nu este, Dlor deputati, lucru mai frumos si mai placut lui Ddieu si ómenilor, cá si când membrii cei distinsi ai unei familii, se intrunesc la conlucrare comuna, pentru ridicarea si inaintarea fratilor lor, a némului lor, precum V'ati intrunit si DVóstra acum aici, la conlucrare fratiésca, pentru ridicarea si inaintarea familiei cei mari, din care facem parte cu totii, a bisericei nóstre nationale.

Când fericitii nostri strabuni ni-au conservat cu atâta ingrijire, si ni-au lasat cu iubire biseric'a lor, de cea mai scumpa mostenire, au prevediut cu multa intieleptiune, cà la calatori'a nóstra in marea acestei vietii, vom avé neaparata lipsa si de o stea conducetóre la limanul mântuirii, intocmai precum au asemenea lipsa si corabierii de o busola indreptatóre in valurile mării fortunóse ; au prevediut fericitii nostri strabuni, cà si preste noi vor veni timpuri grele si fortunóse, de cari prea multe au trecut si preste ei ; si in acea intielépta prevedere ni-au lasat biseric'a nóstra nationala de stea conducetóre, in tóte imprejurarile acestei vietii.

Precumca biseric'a strabuna, a fost si este in adever stéu'a nóstra conducetóre prevediuta de strabunii nostri, o constata pre deplin existinti'a nóstra de aprópe 20 de secoli, si trecerea nóstra prin fortunósele valuri ale acestui lung restimp ; dar o mai intaresce si istori'a, când descrie grelele cercári si multele pericole, ce au trecut preste némul nostru, fara a se fi periclitat, recunoscând si aceea, ca pre lângá tari'a si puterea nóstra de viétia, la devingerea atâtor pericole grave, a contribuit fórte mult si scump'a nóstra mostenire stramosiésca : biseric'a nóstra nationala.

O asemenea mostenire scumpa fiind dar biseric'a noastră, ni se impune si noue marea datorintia, Dlor deputati, a pazi cu mare ingrijire acest sânt deposit stramosiesc, lasându-l si noi de cea mai scumpa mostenire filor si nepotilor nostri din neam in neam, ca asia se fie si pentru ei, ceea ce fû pentru fericitii nostri strabuni, si ce este si pentru noi: adeverat'a stéua conducătoare in valurile acestei vietii, cum si cel mai puternic mijloc la ajungerea scopului ce urmarim.

Fiind vorba de scop, aflu de bine a observá Dlor deputati! ca biseric'a nu este insusi scopul, ci numai mijloc; inse unicul si cel mai puternic mijloc la ajungerea scopului.

Scopul nostru, Dlor deputati! este acelasi, pre care l'a destinat bunul Ddieu tuturor ómenilor, adeca: binele vremelnic si fericirea vecinica; ér acest scop sublim 'l putem si noi ajunge, inaintând alaturea cu celelalte popóre culte si luminate, tot mai mult catra lumina, cultura si perfectiune, dupa dis'a S. scripturi: „Fiti deseversiti, precum si Tatal vostru din ceriuri deseversit este,“ astfelu apropiându-ne tot mai mult de idealul nostru Ddieu. La asemenea lumina, cultura si perfectiune, are a ne conduce biseric'a strabuna, pentru ajungerea scopului sublim.

Pentru cá inse biseric'a se póta impliní cu succes atare missiune sublima, detori suntem Dlor deputati a lucrá cu totii si din tóte puterile nóstre, la desvoltarea cât mai mare, a salutariei ei institutiuni si anume ingrijind tot mai mult de institutele nóstre confessionale de invetiamment, de jos pana sus, staruind pentru infiintiarea celor ce ni mai lipsesc, ridicând acelea macar impreuna cu celelalte diecese sorori: si anume, pentru intemeierea mai unor scóle medii, cu tóte sacrificiile posibile; intr'aceea se nu uitam nici de asilele confessionale, pentru pruncii dela 3—6 ani.

Si fiindca bas'a culturei celei adeverate, si mai ales

a culturai religióse-morale, cá si bas'a bisericeii este credinti'a in Ddieu, si religiositatea credinciosilor, greu amenintiate de curentul timpului de astadi: detorintia avem Dlor deputati, a conlucrá cu totii si in acést'a directiune, staruind pentru ridicarea auctoritátii bisericeii si a fetielor bisericesci, si pentru indreptarea moravurilor in tóte pri-vintiele. Detori suntem Dlor deputati! a luá cu totii asu-prane sórtea Apostoliei, a ne face la tóta ocasiunea bine-venita, tot atáti'a apostoli, invetiatori si luminatori ai po-porului, nu numai prin indemnari si sfaturi intielepte, dar si prin esemple bune si atragetóre din partea nóstra, in-tarindu-l tot mai mult in credinti'a in Ddieu si prin a-cést'a si in credinti'a nóstra stramosiésca.

Se nu uitám nici când Dlor deputati! cá credinti'a in Ddieu este bas'a si temeli'a societátii nóstre religióse, cum si cá lipsind acésta basa, nici cea mai inalta cultura lumésca n'ar poté consolidá si intari societatea nóstra, si asia se nu consideram slabirea credintiei in popor, ce se manifesta in dilele nóstre, mai ales prin neregulat'a cer-cetare a bisericeii in multe locuri de un reu, séu de un lucru neinsemnat; ci se o privim de ceea ce in adevér si este, adeca de un semn fórte trist al decadintiei; cáci in ce mesura slabesce credinti'a religiósa in om, in acelasi grad cresce nepasarea si indiferentismul, cari nu-l mai ambitionéza la óre-care lupta pentru esistintia; ci din contra 'l lipsesce si de tari'a si de mijlócele de lipsa la acea lupta de esistintia.

Se nu uitám Dlor deputati! cá daca biserica strabuna, chiar si in cele mai grele timpuri a fost conduce-tori'a si mantuitóri'a strabunilor nostri, acést'a s'a intem-plat pentru-ca si fericirii nostri strabuni au fost tari in credinti'a in Ddieu, tienénd sus si tare la biserica lor, preoti, inteligenti si popor de o potriava, asia incát erau gata a-si espune si viéti'a pentru credinti'a stramosiésca; si asia daca noi clerul si poporul, urmând esemplul stra-

bunilor, vom tiené si noi insine, sus si tare la credinti'a in Ddieu, a bisericei strabune, si cu ajutoriul bisericei ne vom straduí — cum diseiu — a inaintá tot mai mult in cultura si lumina, se fim convinsi Dlor deputati, ca atunci biserica va fi si pentru noi stéu'a conducetóre si mantuitóre, cum si cel mai puternic mijloc la ajungerea scopului ce urmarim. Càci daca biserica strabuna si atunci potú conduce si mantuí pre fericitii nostri strabuni, când si insasi erá subjugata, cu cât mai usior ne va conduce si fericí pre noi acuma, când din darul lui Dumnezeu si din grati'a Majestàtii Sale, la staruintiele marilor nostri bàrbati, a devenit biserica libera, autonoma si nationala.

Éta Dlor deputati! pentru ce tienem noi atât de mult la biserica nóstra strabuna, la autonomi'a si institutiunile ei.

Desí este o mare fericire a avé asemenea biserica autonoma si nationala, precum o avem si noi; totusi se nu ne uitam cà asemenea fericire tiene numai pana atunci, pana când vom tiené si noi sus si tare la biserica nóstra strabuna, pana când vom conduce bine si intieptiesce afacerile nóstre bisericesci, pana când vom pune interesele cele mari si comune ale bisericei mai pre sus de tóte altele, pana când noi, cá fi credinciosi ai bisericei, in buna intielegere si dragoste fratiésca, vom lucrá cu totii astfelu, cá din tóte lucrarile nóstre se resulte folóse vedite pentru toti ai nostri; ér aceste le vom urmá, daca vom avé purerea in vedere, cà in sinul maicei nóstre biserici, cá si intr'o familie, unul fiecarele dintre noi, si toti impreuna, putem ocupá loc dupa vrednici'a nóstra, fiind toti bineveduti si remunerati dupa meritu.

Din aceste urméza Dlor deputati! cà nu este de ajunsu a avé drepturi frumóse, ci la ajungerea scopului ce urmarim, se mai cere si o conlucrare intensiva, intielépta si bine combinata, o conlucrare emanénda din credinti'a

in Ddieu, prin care se se manifeste si celelalte două virtuți mari crestine : amórea si speranti'a.

Deci dar se tienem Dlor deputati ! sus si tare la credinti'a in Ddieu, a bisericei pàrintilor nostri, si se nu ne lasam nici pre noi, nici pre altii dintre ai nostri amagiti de curentul cel periculos al timpului nostru, si fiindcà credinti'a in Ddieu fara de fapte este mórta, precum ni spnne si sânt'a scriptura : se ne straduim a ne manifestá acea credintia prin fapte bune, prin faptele dragostei evangelice, din cari isvoresc tóte lucrurile cele bune, si bun'a sperantia.

La asemenea lucrare ne chiéma Dlor deputati, nu numai sant'a nóstra detorintia, dar si grelele imprejurari ale timpului nostru, cari tóte ni spun, cà numai astfelu lucrând putem sperá, cu ajutoriul lui Ddieu ajungerea dorintielor nóstre celor juste ; numai astfelu facênd ni vom impliní cu totii Dlor deputati ! chiemarea si detorinti'a, cum si dorinti'a sufletului nostru, facia de biserică si de neamul nostru, si atunci si bunul Ddieu va binecuvântá lucrarile nóstre, pentru care binecuvântare rugându-l si acuma, dechiar sessiunea sinodului nostru eparchialu ordinariu a anului 1891 de deschisa.“

Care se primesce din partea membrilor sinodali intre vii urări de : „**se traiésca.**“

Nr. 2. Se presinta list'a deputatilor alesi, din care resulta, cà sunt alesi 59 de deputati, si un deputat e ales in două cercuri ; apoi spre a constatá numerul presentilor, presidiul dà cetire listei deputatilor si la facutul apel nominal respund, predandu-si credentionalele urmatorii 42 de deputati :

Dimitrie Antonescu, Ieroteiu Belesiu, Ioan Belesiu, Vasilie Belesiu, Moise Bocsianu, Dimitrie Bonciu, Teodor Ceontea, Ioan Cornea, Ioan Costa, Petru Chirilescu, Georgiu Cretiunescu, Dr. Florian Duma, Teodor Filip, Georgiu Feier, Paul Gavrilette, Iosif Goldisiu, Dr. Constantin Groza, Ioan Groz'a,

Constantin Gurbanu, Augustin Hamsea, Voicu Hamsea, Georgiu Lazar, Teodor Lazar, Elia Moga, Paul Miulescu, Dr. Nicolau Oncu, Vasiliu Pagub'a, (duplu), Ignatiu Papp, Vasiliu Papp, Dr. Georgiu Plop, Dr. Georgiu Pop'a, Dr. Lazar Petco, Georgiu Popoviciu, Aureliu Suciu, Ioan Suciu, Dr. Ioan Suciu, Petru Suciu, Petru Trutia, Iosif Vesa, Dr. Georgiu Vuia, Iuliu Vuia si Nicolau Zigre.

Prin presidiu si respective prin alti deputati se presinta credentionalele urmatorilor deputati:

Petru Anc'a, Nicolae Avram, Vincentiu Babeslu, Dr. Liviu Marcu, Ioan Papp, Dr. Eugeniu Mocioni, Emanuil Uugureanu, Pavel Papp, Dr. Georgiu Dobrin, Mihaiu Veliciu, Dr. Iosif Gall, si Ioan P. Desseanu.

Nici nu s'a prezentat si nici si-a trimis credentionalele:

Alesandru Filip, Dr. Iacob Hotaranu, Teodor Fasia, Dr. Alesandru Mocioni si Paul Rotariu.

Fiind constatata presinti'a majoritatii absolute a deputatilor, sinodul se dechiéra capace de constituire.

Nr. 3. Presidiul presinta actele electorali, in urmarea careia cu provocare la §-ul 4. din Regulamentul afacerilor interne, deputatii se impart in patru sectiuni verificátorie astfel; cà sectiunea I-a va fi chiemata se verifice pre deputatii din sectiunea a dóua; sectiunea a II. pre deputatii din sectiunea a treia; sectiunea a III-a pre deputatii din sectiunea a patr'a si sectiunea a IV. pre deputatii din sectiunea prima.

Sectiunea I. se va formá din deputatii alesi in cercurile I—V, si anume: Moise Bocsianu, Ioan P. Desseanu, Vasiliu Paguba; Vasiliu Belesiu, Ioan Belesiu, Nicolae Avram, Georgiu Popoviciu, Aureliu Suciu, Dr. Iacob Hotaran, Petru Chirilescu, Vasiliu Paguba, (duplu) Dr. Georgiu Plop, Iosif Goldisiu, Mihaiu Veliciu si Teodor Ceontea.

Sectiunea a II-a se va formá din deputatii alesi in cercurile VI—X, si anume: Ioan Cornea, Georgiu Feier,

Dr. Georgiu Vuia, Constantin Gurbanu, Dimitrie Bonciu, Dr. Constantin Groza; Ioan Groza, Petru Trutia, Dr. Lazar Petco, Petru Anca, Paul Rotariu, Emanuil Ungureanu, Ignatiu Papp, Vincentiu Babesiu si Georgiu Lazar.

Sectiunea a III-a se va forma din deputatii alesi in cercurile XI—XV. si anume: Paul Miulescu, Ioan Suciu Iuliu Vui'a, Voicu Hamsea, Dr. Alessandro Mocioni, Dr. Ioan Suciu, Georgiu Cretianescu, Dr. Iosif Gall, Dr. Georgiu Dobrin, Augustin Hamsea, Dr. Eugeniu Mocioni, Dr. Liviu Marcu, Ieroteiu Belesiu, Nicolau Zigre si Dr. Florian Duma.

Sectiunea a IV. se va forma din deputatii alesi in cercurile XVI—XX, si anume: Teodor Filip, Ioan Papp, Alessandro Filip, Iosif Vess'a, Teodor Lazar, Ioan Costa, Petru Suciu, Dimitrie Antonescu, Paul Gavrilette, Elia Moga, Paul Papp, Teodor Fasia, Vasiliu Papp, Dr. Georgiu Popa si Dr. Nicolae Oncu.

In urm'a formarii sectiunilor verificatorie, pentru primirea actelor dela birou,

Presidiul designeaza pentru sectiunea I. pre Moise Bocsianu, pentru sectiunea a II-a pre Ioan Cornea, pentru sectiunea a III-a pre Paul Miulescu si pentru sectiunea a IV-a pre Teodor Filip.

Anuntiandu-se sedinti'a procsima pe mane la 10 ore nainte de mediadi, sedinti'a de astadi se dechiara de incheiata.

Dat ca mai sus.

S'a cetit si autenticat in sedinti'a a II-a dela 29. Aprilie 1891. st. v.

Ioan Metianu, m. p.

Episcop.

Ignatiu Papp, m. p.

not. sinodal.

Siedinti'a II.

s'a ținut în Arad la 29. Aprilie (11 Maiu) 1891. la 10 óre a m.

Președinte: Preșanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioanu Metianu. Notariu: *Voicu Hamsea.*

Nr. 4. Se cetesce protocolul siedintiei I. și
Se autentica.

Nr. 5. La ordinea dilei este verificarea deputatilor:

Sectiunea I. censurând actele electorale din cercurile VI, VII, VIII, IX, și X, prin reportorul ei Teodor Ceon-tea, propune și

Sinodul verifica pre deputatii: Ioan Cornea, George Feier și Dr. Georgiu Vuiá pentru cercul Borosineu; pre Constantin Gurban, Dimitrie Bonciu și Dr. Constantin Groza pentru Cercul Buteni; pre Ioan Groza, Petru Trutia și Dr. Lazar Petco pentru cercul Halmagiu; pre Petru Anca, Pavel Rotariu și Emanuil Ungurean pentru cercul Timisiorii; pre Ignatiu Papp și Vincentiu Babesiu, pentru cercul Vinga; ér actele referitoare la alegerea deputatului Georgiu Lazar din cercul Vinga le reléga la comisiunea verificatória permanenta.

Sectiunea II. censurând actele electorale din cercurile XI., XII., XIII., XIV., și XV. prin reportorul ei Petru Trutia propune, și

Sinodul verifica pre deputatii: Paul Miulescu, Ioan Suci și Iuliu Vuia pentru cercul B.-Comlosiu; pre Voicu Hamsea și dr. Ioan Suci pentru cercul Lipov'a; pre Dr. Iosif Gall pentru cercul Chiseteu; pre Augustin Hamsea, Dr. Eugen Mocioni și Dr. Liviu Marcu pentru cercul Birchisiu; pre Iero-teiu Belesiu, Nicolae Zigre și Dr. Florian Duma pentru cercul Oradea-mare, ér actele referitória la alegerea deputatului Dr. Alesandru Mocioni împreuna cu abdicerea acestuia la mandatul seu din cercul Lipovei, precum și actele referitória la alegerea deputatilor: Georgiu Cretianescu și Dr. Georgiu Dobrin din cercul Chiseteului, le reléga la comisiunea verificatória permanenta.

Sectiunea III., censurând actele referitorie la alegerea deputatilor din cercurile XVI, XVII, XVIII, XIX si XX. prin reportul ei, Iuliu Vuia propune, si

Sinodul verifica pre deputatii: Teodor Filip si Ioan Papp pentru cercul Pestesiu; pre Iosif Vessa, pentru cercul Tinca, pe Petru Suciu, Dimitrie Antonescu si Paul Gavriette pentru Cercul Beliu; pre Eli'a Moga si Paul Papp, pentru cercul Beiusiu, si pre Vasilie Papp, Dr. Georgiu Popa si Dr. Nicolae Oncu, pentru cercul Vascâu; ér actele referitorie la alegerea deputatilor: Alesandru Filip din cercul Pestesiu, a lui Teodor Lazar si Ioan Costa din cercul Tinc'a si a lui Teodor Fassia din cercul Beiusiu, le reléga la comissiunea verificatória permanenta.

Sectiunea IV. censurand alegerea deputatilor din cercurile I, II, III, IV si V, prin reportorul ei Dr. Nicolau Oncu propune si

Sinodul verifica pre deputatii: Moise Bocsian, Ioan P. Dessean si Vassiliu Paguba pentru cercul Arad; pre Vasiliu Belesiu, Ioan Belesiu si Nicolae Avram pentru cercul Radna; pre Georgiu Popoviciu pentru cercul Siri'a; pre Petru Chirilescu, Vasiliu Paguba si Dr. Georgiu Plopu pentru cercul Giula; pre Iosif Goldisiu, Mihaiu Veliciu si Teodor Ceontea pentru cercul Chisineu; ér actele referitorie la alegerea lui Aureliu Suciu si dr. Iacob Hotaran din cercul Siri'a, le reléga la comissiunea verificatória permanenta.

Nr. 6. In urm'a si pe bas'a celor de sus, constatandu-se cà numarul deputatilor verificati este 50 si 42 al celor presenti

Sinodul se dechiéra capace a aduce concluse valide.

Nr. 7. La propunerea Presidiului:

Sinodul alege de notari pre urmatorii: Ignatiu Papp si Voicu Hamsea din cler, ér dintre mireni pre Dr. Georgiu Plopu, Dr. Constantin Groz'a, Dr. Liviu Marcu si Ioan Costa; dintre cari se designéza de protonotariu Ignatiu Papp.

Nr. 8. La propunerea deputatului Dr. Lazar Petco,

Sinodul enuncia: cuvântul de deschidere a Prea Santiei Sale Domnului Episcop presiedinte, se-se tréca la protocol in

tóta estensiunea ; la care propunere deputatul Nicolae Zigre face amandamentul si sinodul primesce, cà contienend cuvântul de deschidere niste momente de mare insemnatate ; acel'a se se predee comissiunei organisátore pentru apretierea acelor momente, avend a face Sinodului propunerile ce ar afla de bine.

Nr. 9. Mai nainte de a trece la pertractarea altor obiecte,

Sinodul se preface in conferintia pentru a-se intielege asupra alegândelor comissiuni sinodali si a membrilor alegendi in respectivele comissiuni.

Nr. 10. Dupa redeschiderea siedintiei

Sinodul la propunerea formulata prin conferintia, alege in comissiuni pre urmatorii deputati si anume:

1. In comissiunea verificatória : Vasile Belesiu, Ioan Suciu si Dimitrie Antonescu.

2. In comissiunea pentru petitiuni : Vasile Papp, Dr. Georgiu Popa si Dr. Ioan Suciu.

3. In comissiunea organisatória : Ieroteiu Belesiu, Iosif Goldisiu, Ignatiu Papp, Dr. Eugen Mocioni, Dr. Lazar Petco, Dimitrie Bonciu, Dr. Nicolae Oncu, Paul Rotariu si Nicolae Zigre.

4. In comissiunea bisericésca : Georgiu Cretiunescu, Constantin Gurban, Emanuil Ungurean, Petru Trutia, Dr. Ioan Suciu si Georgiu Feier.

5. In comissiunea scolara : Augustin Hamsea, Petru Suciu, Teodor Ceontea, Dr. Georgiu Plop, Nicolae Zigre, Dr. Georgiu Vuia, Iuliu Vuia, Paul Miulescu si Mihaiu Veliciu.

6. In comissiunea epitropésca : Elia Moga, Georgiu Popoviciu, Ioan Groza, Ioan Belesiu, Vasiliu Paguba, Ioan Papp, Dr. Florian Duma, Dr. Lazar Petco si Ioan Suciu.

7. In comissiunea budgetara : Teodor Filip, Dimitrie Antonescu si Dr. Constantin Groza.

Nr. 11. Premergënd acestea, se presinta repórtele consistoriali si alte esibite intrate, asupra carora Sinodul enuncia :

Repórtele Consistórielor plenari din Arad si Oradea-mare,
Se transpun la comissiunea organisatória.

Nr. 12. Repórtele senatului strîns bisericesc dela Consistoriul din Arad si Oradea-mare,

Se transpun comisiunei bisericesci.

Nr. 13. Repórtele senatului de scóle dela Consistoriul din Arad si Oradea-mare.

Se transpun comisiunei scolare.

Nr. 14. Repórtele senatului epitropesc dela Consistoriul din Arad si Oradea-mare, impreuna cu ratiociniile anului 1890. si cu budgetul pre anul 1891,

Se transpun comisiunei epitropesci.

Nr. 15. Reportul comisiunei sinodali despre scontrarii cassei si controlarea activitatii senatului epitropesc dela Consistoriul din Arad,

Se transpune comisiunei epitropesci.

Nr. 16. Reportul vicepresiedintelui delegatiunei congresuale, despre starea proceselor de despartire in comunele mestecate,

Se preda comisiunei organizatóre.

Nr. 17. La cererea de concediu a deputatului Mihaiu Veliciu pentru durat'a sesssiunei presente,

Sinodul í-acórda concediul cerut.

Nr. 18. Abdicerea deputatului Dr. Iosif Gall la mandatul seu din cercul Chiseteului,

Se preda comisiunei verificatórie.

Nr. 19. Petitiunea comunei O-Homorog, pentru reducerea parochiei de acolo, dela class'a I. la a II.

Se transpune comisiunei petitionare.

Nr. 20. Petitiunea comitetului parochial din Minead, pentru unu ajutoriu la repararea bisericei nóstre de acolo,

Se transpune comisiunei petitionare.

Nr. 21. Petitiunea preotului Nicolae Petrescu din Remetea pentru stramutarea preotului Dimitrie Jonescu de acolo,

Se transpune comisiunei petitionare.

Nr. 22. Petitiunea preotului Terentiu Oprean din Lipova, pentru remunerarea serviciului prestat ca catichet la scólele de stat din Lipova,

Se transpune comisiunei petitionare.

Nr. 23. Petitiunea comitetului parochial din comun'a Valcani, pentru a i-se cede in posesiune sesiunea parochiei reduse de acolo pentru ajutorarea scólei si parochiei din locu,

Se transpune comisiunei petitionare.

Nr. 24. Petitiunea comunei Chisorosin, pentru ajutoriu de 100 fl. spre scopul edificarii scólei de acolo,

Se transpune comisiunei petitionare.

Nr. 25. Petitiunea protopopului Paul Miulescu din B.-Comlosiu, pentru acordarea unui imprumut de 4500 fl. din fondurile diecesane, in sarcin'a comunelor din acel protopresbiterat, — spre scopul cumpararii unei case pentru cancelari'a si locuinti'a protopresviterala,

Se transpune la comisiunea epítropésca.

Ne mai fiind alte obiecte, siedinti'a procsima se anuntia pe mane in 30. Aprilie (12. Main) a. c. la ór'a 10 a. m. siedinti'a se incheia la 12^{1/2} óre d. m.

Protocolul de facia s'a cetit si autenticat in siedinti'a a III-a dela 30. Aprilie 1891.

Ioan Metianu, *m. p.*

Episcop.

Voicu Hamsea, *m. p.*

notariu.

Siedinti'a III.

s'a ținut în Arad la 30. Apriliu (12 Maiu) 1891. la 10 óre a. m.

Președinte: Preșanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metianu, Notariu: *Dr. Giorgiu Plopu*.

Nr. 26. se cetesce protocolul siedintiei II. și

Se autentica.

Nr. 27. Nainte de a trece la ordinea zilei presidiul
presinta:

Petitiunea parochiei Parti'a de a colectá mijlóce pentru
edificarea unei biserici,

Se transpune comisiunei petitiunare.

Nr. 28. Ratiociniul tipografiei diecesane,

Se transpune comisiunei episcopesci.

Nr. 29. Petitiunea lui Ioan Moldovan din Comlosiu
pentru sistemisarea postului de suprarevisor diecesan în
resortul senatului episcopesc și pentru instituirea petinte-
lui de atare,

Se transpune comisiunei petitiunare.

Nr. 30. Petitiunea comunei Abramul superior pentru
unu ajutoriu de 300 fl la edificarea bisericeii,

Se transpune comisiunei petitiunare.

Nr. 31. Rogarea lui Nicolau Ursutiu, din Gurahon-
tiu pentru vr'un postu invetiatorescu în statiunile unde
sunt aplicati invetiatori fora pregatiri pedagogice, séu alt
ore care ajutoriu,

Se transpune comisiunei petitiunare.

Nr. 32. Deputatul Paul Rotariu face urmátorea pro-
punere:

„Sinodul luând act despre dómn'a și maréti'a ținut

„a intregu Preaveneratului episcopatu romanu, manifestata
„in cas'a magnatilor, in siedinti'a dela 9 Februaru a. c.
„in chestiunea asilelor de copii — cu viua satisfactiune sufle-
„tésca dà espresiune mangaitórei sale multiamiri pentru apa-
„rarea sincera, zelósa si barbatésca a causei scólare bise-
„ricesci-morale, dovedita din partea Preaveneratului epis-
„copat roman, 'si esprima adencu simtit'a s'a multiamita
„capilor nostri bisericesci in general, si in special Prea-
„santitului nostru Episcopu Ioan Metianu, rogand deodata
„pre inaltul presidiu, ca se binevoésca a notificá acestu
„votu al Sinodului, si Escelementiei Sale Preasantitului Domn
„archiepiscop si metropolit Miron Romanul, apoi Preasan-
„titului Domn episcop Nicolau Popea, precum si Exce-
„lentiei Sale Dr. Ioan Vancia in Blasiu.“

Preasantia S'a Dlu Episcop Ioan Metianu, pe langa
esprimarea multiamitei dechierand, cà numai detorinti'a
si-a plinitu facia de biseric'a si poporul pastoritu de dên-
sul, roga Sinodul se ié acésta dechieratiune la cunoscinti'a ;
dupa care

Sinodul primesce propunerea dep. Paul Rotariu intre acla-
matiuni generale de: **Se traésca Prea Santia S'a Dl. Epis-
copu Ioan Metianu.**“

Nr. 33. La ordinea dilei este reportul comissiunei
verificátóre permanenta, carea prin referentul ei Demetriu
Antonescu reportéza asupra alegerei deputatiloru : Teodor
Fassia din cercul Beiusiului, si a lui Paul Rotariu din
cercul Timisiorei, a caror credentiunale s'a prezentat ul-
terioru, si pe bas'a alegerei in ordine si neatacata pro-
pune, si

Sinodul verifica pre deputatii Teodor Fassia si Paul Ro-
tariu pentru amintitele cercuri.

Nr. 34. Referitoriu la alegerea deputatilor Teodor
Lazaru si Ioan Costa, ambii din cercul Tincei, dificultata
de sectiunea verificátória, dupace alegerea nu e atacata cu

protestu, si dupace actele electorali sunt in ordine, comisiunea propune, si

Sinodul verifica pre deputatii Teodor Lazar si Ioan Costa, pentru cercul Tinței.

Nr. 35. Abdicerea Ilust. Sale Dr. Alesandru Mocioni la mandatul din cercul Lipov'a din motivul, că fiind ales si in dieces'a Caransebesiului, doresce a-si validită mandatul in acea-si dieces'a, la propunerea comisiunei,

Sinodul o primesce, si ordinéza alegere noua in locul astfel devenit vacant in cercul Lipova.

Nr. 36. Cu privire la alegerea deputatului clerical Georgiu Cretiunescu in cercul Chiseteu, atacata cu protestu, dupace comisiunea s'a convinsu ca actul de alegere este in ordine ér protestul este nebasatu, dar si altcum provine dela persóna necompetenta, propune, si

Sinodul verifica pre deputatul clerical Georgiu Cretiunescu pentru cercul Chiseteu.

Nr. 37. Alegerea deputatului Dr. Georgiu Dobrin din cercul Chiseteu fiind protestata pe motivul, că la alegerea din parochi'a Chiseteu, s'ar fi comis abusuri, si constatând comisiunea, că alesul chiar si fara voturile din Chiseteu, tot are majoritate absoluta, propune, si

Sinodul verifica pre deputatul Dr. Georgiu Dobrin pentru cercul Chiseteu.

Incât inse gravamenele din protest sè referesc la procedur'a presiedintelui sinodului parochial din Chiseteu, actul sè transpune concernintelui Consistoriu pentru introducerea si efectuarea cercetarii contra acelui presiedinte.

Nr. 38. Facia de alegerea deputatului Aureliu Suciu din cercul Siriei, constatând comisiunea, că numitul si fara luarea in considerare a protocólelor respinse de comisariu, intrunesce majoritatea voturilor, ér cu considerarea acelora, are aprópe totalitatea voturilor, apoi că si ac-

tele referitoare la dînsul sunt în ordine, și alegerea lui nu e atacată, propune, și

Sinodul verifică pre deputatul Aureliu Suci pentru cercul Siri'a

Nr. 39. Cu privire la deputatul Dr. Iacob Hotaran tot din cercul Siri'a, după ce alesul încă nu și-a prezentat credenționalul, la propunerea comisiunii,

Sinodul ține verificarea acestuia în suspens până se expiră termenul de 3 zile pentru prezentarea credenționalului.

Nr. 40. Tot comisiunea permanentă verificatorie, acum prin referentul Ioan Suci reportează a supra alegerii deputatului Georgiu Lazar din cercul Vinga, arătând că aceea este dificultată prin protest basat, apoi constatându-se și din oficiu, că respingerea unor protocoale de alegere din partea comisariului este greșită propune: nimicirea scrutiniului și proclamarea lui Georgiu Ardeleanu de deputat.

După o dezbateră mai lungă, la propunerea Ilustriității Sale Domnului Dr. Eugeniu Mocioni, cu abatere de la propunerea comisiunii Sinodul decide :

Alegerea din cercul Vinga, referitoare la persoana Domnului Georgiu Lazar, din motivele espuse de comisiune, se nimicesce și se ordonează alegere nouă.

Nr. 41. Deputatul Paul Rotariu face propunerea de sine statatorie, că : nimicindu-se alegerea lui Georgiu Lazar din cercul Vinga, se se introducă cercetare, și despre acest'a se se avizeze și dînsul.

Debatându-se acest obiect cu amendamentul deputatului Nicolau Zigre,

Sinodul avizează Consistoriul diecesan, se introducă și efectuească cercetare în această cauză, și se pedepsască partea culpabilă, ér despre rezultat se facă report la sinodul proxim.

Nefiind alt obiect la ordinea zilei, anunțându-se ședința

proxima pe mâne la 9 óre a. m., siedinti'a sé incheie la 1¹/₂ óre dupa miédiadi.

Dat ca mai sus.

Acest protocol s'a cetit si autenticat in siedinti'a a IV-a dela 1/13 Maiu 1891.

Ioan Metianu, m. p.
presiedinte.

Dr. Georgiu Plop, m. p.
notariu.

Siedinti'a IV.

s'a tienut in Arad, la 1/13. Maiu 1891 óra 10 nainte de miédiadi

Presiedinte: Présanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metianu. Notariu: *Ioan Costa.*

Nr. 42. Se cetesce protocolul siedintiei a III. si
Se autentica.

Nr. 43. Presidiul insinua cererea de concediu a deputatului Teodor Fasia din cercul Beiului pentru durat'a acestei sessiuni,

Concediul cerut se acórda.

Nr. 44. Alessandru Filip alesul deputat sinodul din cercul Alesd, trimitiandu-'si credentionalul, totodata cere si concediu,

Cererea de concediu cu credentionalulu se preda comisiunei verificatóre.

Nr. 45. Comun'a Remetea, cere stramutarea preotului Dimitrie Ionescu de acolo,

Se transpune comisiunei petitionare.

Nr. 46. Preotul din Ignesci Ioan Munteanu, cere organisarea scólelor de repetitiune,

Se preda comisiunei scolare.

Nr. 47. Comun'a Hasiasiu se róga, ca preotul ei se fie ajutorat anual cu 120 fl. v. a.

Se preda comisiunei petitionare.

Nr. 48. Biroul sinodal reportéza, ca deputatul Dr. Iacob Hotaranu din cerculu Siri'a, nu si-a prezentat inca credentialul.

Reportul se preda comisiunei verificatóre.

Nr. 49. La ordinea dilei urméza referada comisiunei bisericesci asupra reportului Consistoriului din Arad ca senat strens bisericesc, despre activitatea din 1890. Referinte Petru Trutia. Cetindu-se reportul in intrégai estensiune,

Sinodul 'l primesce de basa la desbatere speciala.

Nr. 50. Punctul 1, din report, din care se vede, cà la senatul strins bisericesc al Aradului, au intrat in anul trecut de tot 1673 piese, si ca din anul 1889 au remas pendente 40 piese, si astfeliu senatul in 1890 a avut se resólve de tot 1713 piese, prin urmare cu 340 piese mai mult ca in anul 1889 ;

punctul 2, in care se espune, cà senatul a tienut 23 de siedintie, in cari s'a resolvit	802	piese
ca sa resolvit in cale presidiala	897	"
si a remas pendente	14	"
	<hr/>	
	de tot	1713 piese,

punctul 3, cà cause matrimoniali a fost 53, in cari sunt computate si celea 4 restante din 1889, apoi, ca din celea 49 intrate in 1890 a fost :

1) de tot nóue	21	cause
2) intregite si provediute cu sentintia nóua	25	"
3) cereri edictale	3	"
	<hr/>	
	de tot	49 cause

si in fine ca din cauzele matrimoniale la numer 53, sa enunciat :

divortiu in	28	cause
s'a ordinarat intregire in	15	"
sau inpacat partile in	1	"
procedur'a s'a nimicit in	1	"
s'a decretat procedur'a edictala in	3	"
s'au indrumat partile la convietuire in	2	"
s'au nimicit casatori'a din caus'a bigamiei in	1	"
a ramas la defensori	2	"
	<u>53</u>	cause.

punctul 4, in care espune, ca procese disciplinare au fost in an. 1890 de tot 49, in cari sunt computate si celea 9 remase pendinte din an. 1889, apoi ca din toate acestea s'au resoltit :

1. prin sentintia cu judecarea inculpatilor	10	casuri
2. sub acusa cu suspensiune sunt	4	"
3. fara suspensiune	8	"
4. cercetarea curge in	12	"
5. s'a sistat procedur'a in	8	"
6. sub opinia fiscalu stau	2	"
7. s'a delegat scaunele protopopesci in	5	"
	<u>Sum'a</u>	49 "

Tote acestea date la propunerea comisiunei, Se ieu la cunoscintia.

Nr. 51. Puntul 5, despre modul procurarii datelor statistice,

punctul 6, sub care se arata, ca iurisdictionei Consistoriului aradan apartin 11 protopopiate si o manastire, cu 301 comune bisericesci matre, 104 comune bisericesci filie ; ca sunt 330 biserici, 64.361 case cu 72,148 familii ; ca parochii sistemisate (posturi de preoti) a fost 290, ca in an. 1890 nu s'au redus nici o parochia ; ca nu-

merul sufletelor a fost barbati 176.912, femei 172.634
de tot 349.546 ;

cà s'au nascut barbati	7611
femei	7546
	de tot 15157 si anume

din pat legiuit 13.489, din pat nelegiuit 1668 ;

cà s'au cununat parechi	3031
dintre cari casatorii pure	2924
casatorii mestecate	107 ;

cà convietiuri nelegiuite a fost 5159 ;

cà au repausat barbati	7564
femei	7266

de tot 14830 dintre cari de

mórte naturala 14717, de mórte silita 113 ;

cà emigrari a fost	759
imigrari	1069

cà treceri dela ortodocsia la alte bi- serici a fost	112
dela alte biserici la ortodoxia	91

punctul 7, in care se aréta, cà statul personal al clerului se compune :

- a) In gremiu la curtea episcopésca sunt 3,
- b) la Seminariul diecesan 3,
- c) la monastire 3,
- d) protopresbiteri-parochi sunt 10,
- e) administratori protopresbiterali parochiali 1,
- f) parochi 241,
- g) administiatori parochiali 119,
- h) capelani 29,
- i) diaconi 1,
- k) cà mai sunt aplicati stabil la militia 2, deci sum'a

totata a clerului parochiale e : 403, dintre cari sunt in retragere de buna voia 2, din neputintia 4, suspinsi 4, apoi cà

Din persónalul clerului sunt :

- l) Episcop 1,
- m) arhimandrit —
- n) protosinzel 1,
- o) protopopi titulari 2,
- p) preoti celibi 1,
- q) veduvi 109,
- r) in a dou'a casatoria —
- s) fara prunci 66 ;

punctul 8, despre fluctuatiunea in cler, unde se espune, cà in anul trecut a repausat 18 preoti, din cari 2 fara functiune, remanënd astfeliu parochii vacante 16, apoi cà in an. 1890, s'a hirotonit intru presviter protodiaconul ceremonial episcopesc, si dintre clericii absoluti 7 intru presbiteri si unul de diacon ;

punctul 9, sub care se aréta, ca personalul didactic dela Seminariul diecesan consta : din 1 director din cler, din 3 profesori ordinari din cler si unul mirean, si din 2 profesori suplenti mireni ;

punctul 10, cà clerici candidati de preotia in an. 1889 a fost absoluti 30
frecuentanti 68
ca in an. 1890 s'a mai primit 21
de tot 119 insi ;

cà in an. 1890 a absolvat 19 insi, si astfeliu numerul absolutilor a fost 49
ér al frecuentantilor 70,

cà dintre clericii absoluti s'a hirotonit 6, remanënd absoluti numai 43, si anume : 38 cu, si 5 fara essamen de calificatiune ;

cà dintre frecuentanti 2 insi a parasit cursul, remanënd frecuentanti numai 68, si anume :

in cursul al III-lea	20
II-lea	28
I-lea	20
	<hr/>
de tot	68

cà de dupa cualificatiune sunt :

	absoluti:	frecuentanti:
cu essamen de maturitate	22	16
cu facultate	3	1
cu VII. si VIII. classe	5	14
cu VI. classe	9	23
cu V. si IV. classe seu curs preparandial	4	14
	<hr/>	<hr/>
	43	68

cà dintre clericii absoluti sunt aplicati la Seminariu cá profesori 3, la Consistoriu si protopopi 5, ca invetiatori poporali 15, pela parinti seu in alte functiuni 17 ; ca in 1891 sau hirotonit 3.

Tóte aceste date la propunerea comissiunei.

Sè ieu la cunoscintia, avend sumariul facut de dupa propo-
topriate a-se alaturá ca adnex la protocol sub A).

Nr. 52. Referitoriu la numerul clericilor absoluti aretat la punctul 10. din reportul Consistoriului, comissiunea propune, cà: clericii absoluti, cari in decurs de un an de dile dela absolvare nu se aplica pre cariera preotiesca invetiatoresca seu la alte servicii bisericesci-scolare, si la provocarea Consistoriului nu-si ocupa locul destinat, aceia se se stérgea din list'a candidatilor de preotia.

Sinodul cu abateré dela propunerea comissiunei, primesce propunerea deputatului Augustin Hamsea cu amandamentul deputatului Dr. Georgiu Vui'a, si aviséza ambele Consistórie: a tiené evidéntia continua a supra clericilor absoluti, avénd a cere dela protopresbiteri repórte periodice despre ocupatiunea si conduit'a lor, si a ingrígí, cà in contra acelor clerici, cari in timp de 2 ani chiamati de Consistoriu nu ar voi se primésca vre-o functiune bisericésca ori scolara, si ar ocupá functiuni incom-

patibile, sè se proceda pre cale disciplinaria aplicându-se dis-
pusetiunile canonice referitòrie la cualificatiunea materiala si
formala pentru preotia, avênd a-se considerá drept merit ace-
lora, cari la provocarea Consistoriului sunt gat'a a ocupá vre-o
parochia mai slaba, unde necesitatea de preot e ardietòrie.

Nr. 53. Cu privire la punctul 11, din reportul Con-
sistoriului, din care resulta, cà mai sunt in diecesa 11
parochii vacante, pentru a caror deplinire Consistoriul face
tot posibilul, comissiunea propune: a-sè luá la cunoscintia,
avênd Consistoriul a continuá pasii pentru indeplinirea cât
mai urgenta a acestor parochii,

Sè ie la cunoscintia.

Punctul 12, cà comitetele parochiali a inceput mai
cu deadinsul a-si face detorinti'a impusa lor de statutul
organic apoi

punctul 13, cà sîmtiul religios-moral e in desvoltare
si cà numerul credintiosilor cari si-a marturisit pecatele
in 1890. au crescut facia cu an. 1889. cu: 2416; la
propunerea comissiunei,

Sè ie la cunoscintia.

Nr. 54. Sub punctul 14, din report, Consistoriul aréta,
cà comunele bisericesci acomodandu-se tot mai bine invi-
atiunilor si instructiunilor consistoriali referitòrie la incassa-
rea si investirea banilor bisericesci in realitati, si in anul
trecut s'a realizat mai multe asemenea cumparari, cari
afara de cumpararea facuta de comunele: Petirsiu, Dor-
gosiu, Cuvesdia si Zabaltiu, despre cari va repórtá senatul
epitropesc, sè inregistreza urmátòriele:

1. Comun'a Soboteliu a cumparat 2 lantie estravilan
si jumătate intravilan cu 1200 fl. v. a.

2. Comun'a Socodor a cumparat $\frac{1}{4}$ de sessia cu
1300 fl. v. a.

3. Comun'a Cinteiu a cumparat 2 intravilane cu 148
fl. v. a.

4. Comun'a Siri'a a cumparat 12 iugere cu 1800 fl. v. a.

5. Comun'a Cladov'a (protopopiatul Radnei) a cumparat o gradina cu 100 fl. v. a.

6. Comun'a Belintiu $\frac{1}{2}$ jugere cu 130 fl. v. a.

7. Comun'a Chiseteu 3 iugere cu 1050 fl. v. a.

8. Comun'a Monostor 16 jugere de pament cu 2800 fl. v. a.

9. Comun'a Maere a cumparat o casa cu 655 fl. v. a.

10. Comun'a Siag 4 jugere cu 740 fl. v. a., cari cumparari la propunerea comisiunii:

Sinodul le ie la cunoscintia, avisând Consistoriul a continuá cu sfatuirea si indemnarea credintiosilor in acést'a directiune.

Nr. 55. Punctul 15, sub care, cá o dovéda a dezvoltarii sêmtiului de pietate la poporul nostru credintios, sè aréta donurile facute bisericeii in decursul anului trecut si special cà:

1. In comun'a Sendlac, Iacob Calusieriu si veduv'a Mari'a Calusieriu au donat bisericii de acolo un prapore si un ornat bisericesc in pretiu de 130 fl.

2. In comun'a Cicir, credintiosii Iacob Anghelina si soci'a Elen'a Velescu, au donat bisericeii un prapor, o mésa, un mesaiu frumos, o icóna si 3 sterguri in pretiu de 100 fl. v. a.

3. In comun'a Nadlac, a daruit Mihaiu Crisianu 8 iugere de pament in pretiu de 1500 fl. v. a.

4. Repausatul Ioan Crisianu din Nadab, a testat bisericeii $\frac{3}{4}$ de pament in pretiu de 6000 fl. v. a.

5. Béla Suciú din Ciaba, a donat spre scopul bisericeii edificande: 200 fl. v. a.

6. Ioan Clepea din G.-Varsiand, a daruit bisericeii 50 fl. v. a.

7. Mitru Crisianu si consocii din Misica, au cumparat un prapor in pretiu de 35 fl. v. a.

8. Ioan Cretiu si Mari'a Cretiu din Macea au daruit 2 prapore in pretiu de 70 fl. v. a.

9. Dr. George Patrubani a daruit bisericei din Drautiu 100 fl. v. a.

10. Proprietariul Seidner Bernat din Berzava, a dat tot varul recerut la edificarea bisericii de acolo.

11. Macsim Berle, din Vienesci un clopot.

12. Florea Iancu din Temisiesci un clopot.

13. Zaharia Cosm'a si Constantin Popa din Soborsin un prapore de metasa si altele in pretiu de 106 fl. v. a.

14. Alteti'a Sa principele Alois Lichtenstein, proprietariu mare de Ilteu, a dat pentru bisericile din Ilteu, Toc si Seliste câte 100 fl. v. a.

15. Gremiul comerciantilor din Lipova a donat o suma de 930 fl. v. a. cu scopul, ca din acésta suma se se ajutore comun'a bisericesca la repararea gardului din jurul bisericei precum si la renovarea scolei.

16. Veduva Maria, soci'a repausatului George Barna din Lipov'a a donat bisericei 4 sfesnice de argint in valóre de 170 fl. v. a.

17. Epitropul I. Ardeleanu din Lipova a donat un rând complet de ornate bisericesci in valóre de peste 100 fl.

18. In comun'a Chelmac veduva Simina Cusman, a donat un rând de ornate preotiesci negre in pretiu de 40 fl., si alti 26 credintiosi au facut pe sém'a bisericei icoanele santelor prasnice de preste an.

19. In comun'a Bacamezeu poporeanul George Ciuritia si soci'a Susan'a au donat 320 fl., pentru procurarea unui clopot la biserică de acolo.

20. In comun'a Valea-mare Il. Sa DI Eugeniu de Mocioni a donat 200 metri de lemne spre scopul d'a-se arde caramid'a pentru edificarea nóuei biserici.

21. Repausatul Vasiliu Mircea din Birchisiu, a donat bisericei din Veresmort 2 jugere de pament estravilan.

22. Damele romane din Lipova prin colecta au ajutat pre vro 50 scolari si scolaritie cu inbracaminte in pretiu de preste 100 fl. v. a.

23. Ved. Maria Jenian din Monostor (protopopiatul Timisiorii) a facut o donatiune de 100 fl. v. a.

24. Ilustritatea Sa Alecsandru de Erös fost proprietariu la Hodoni a donat bisericei un orologiu de 500 fl. v. a. ér urmatoriul seu Kásztory Mihály 100 fl. v. a.

25. In comuna Pustinisiu s'au adunat prin colecte pentru repararea bisericei 550 fl. v. a.

26. Poporenii: Ilie Luca, Demetriu Basianétiu, Marcu Candrea si Ana Martin din Barateaz au donat un prapore, 5 ripide si un ornat negru preste tot in valóre de 150 fl. v. a., cari tote la propunerea comissiunei,

Sinodul le ie la cunoscentia.

Nr. 56. Sub punctele 16 si 17, reportându-se despre concubinate si modul pentru restringerea lor, Consistoriul propune cà: Sinodul se céra la maritul Congres national bisericesc interpretarea §-lui 6. din statutul organic astfelu: cà in comitetul si epitropi'a parochiala se nu póta fi alesi, si in sinodul parochial se nu fie luati ca membri acei individi, cari traesc in concubinát séu promovéza concubinátul in casele lor.

Comissiunea recomanda acést'a propunere cu adausul, cà nu pot fi membri ai comitetului si epitropiei nici acei parochieni, cari datoreshc bisericei séu fondului scolariu. Deputatul Dr. Nicolau Oncu, sustiene propunerea comissiunei, mai adaugênd, cà din incidentul acesta maritul Congres se interpreteze §-ul 6 din Statutul organic in tóte directiunile si in tot cuprinsul seu, ér deputatul Paul Rotariu facênd contra propunere cà: Consistoriului diecesan i-se inpune datorinti'a morala de a conlucrá prin organele

sale in mod serios si cu devotament la delaturarea ambelor rele.

Dupa desbatere punându-se toate acestea la vot,

Sinodul primesce propunerea comisiunii cu adausul deputatului Dr. Nicolau Oncu.

Nr. 57. Punctul 18, despre essecutarea conclusului sinodal nr. 112 din anul trecut, referitoriu la culegerea datelor despre starea religiósá morala, casnica si familiara, si despre gradul de cultura a poporului nostru la propunerea comisiunii.

Sè ie la cunoscintia, asteptandu-se report pe sesiunea proxima.

Nr. 58. Sub nr. 19. din report, consistoriul cu provocare la conclusul sinodal nr. 193/890. aréta mesurile luate pentru incassarea taxelor la fondul preotiesc, cari la propuerea comisiunii

Sinodul le ie la cunoscintia, avisându-se Consistoriul a controlá cu rigóre essecutarea acelora si eventual a aplicá mesurile indigitate in citatul conclus nr. 193/1890.

Nr. 59. Punctul 20, cà sa facut colect'a ordinata pentru biseric'a din Brasiov, comisiunea propune,

Si sinodul ie la cunoscintia.

Nr. 60. Punctul 21, care tractéza despre miscamintele religionare, si sub care se aréta cà Consistoriul a luat toate mesurile possibile pentru paralisatea acelor miscaminte religionarie, la propunerea comisiunii

Sinodul le ie toate la cunoscintia.

Nr. 61. Sub decursul censurarii si pertractarii acestui report convingându-se comisiunea, cà afacerile bisericesci atât la Consistoriu cât si la protopopiate sà spirit considerabil, crede de oportun a propune, ca Consistoriu, se se insarcineze a cercá si la Sinodul proxim a veni cu o

propunere concreta asupra modului: cum s'ar poté dá propopilor cu tracte mai estinse ajutoriu prin câte un adjunct séu concipist, care ar fi se se solvésca din fondurile diecesane

Sinodul primesce propunerea comissiunei.

Nr. 62. Prea Santi'a Sa Domnul Episcop presiedinte, dà cetire telegramei adresate acestui sinod de catra Sinodul diecesan din Caransebesiu, pentru intrevenire la Ministru, ca se se sisteze tax'a dela comunele nóstre bisericesci la fondul de pensiune regnicolar al invetiatorilor. Facia de care cerere deputatul Paul Rotariu propune si primindu-se, se enuncia.

Sinodul in principiu consimte, dar convins a priori de ne-succes, nu afla de bine a face vreo propunere in cauza.

Anuntiandu-se procsim'a siedintia pe dupa amédiadi la 5 óre, siedinti'a se incheie la 12¹/₂ óre d. m.

Dat ca mai sus.

Acest protocol sa cetit si autenticat in siedinti'a a VI-a tienuta la 2/14. Maiu 1891.

Ioan Metianu, m. p.

Episcop.

Ioan Cost'a, m. p.

notariu.

Siedinti'a V.

s'a tienut in Arad, la 1/13. Maiu 1891, ór'a 5 d. m.

Presiedinte: Présanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metianu. Notariu: *Dr. Liviu Marcu.*

Nr. 63. Se presinta cererea deputatului Paul Papp din cercul Beiusiu, pentru concediu pe durat'a sesiunei.

Concediul cerut se acórdá.

Nr. 64. Petitiunea protopopului Vasiliu Papp din Beiusiu, pentru remunerarea serviciului prestat cá catichet la gimnasiul si scól'a de fetitie din Beiusiu,

Se da comissiunei petitionare.

Nr. 65. La ordinea dilei este referad'a comissiunei bisericesci asupra reportului senatului strîns bisericesc dela Consistoriul din Oradea-mare. Referinte Constantin Gurbanu. Cetindu-se reportul la propunerea comissiunei,

Sinodul 'l primesce in general.

Nr. 66. La desbaterea speciala a reportului, punctele 1—4, referitóre la activitatea Consistoriului in genere, la numerul cauzelor disciplinari si matrimoniali, la numerul asesorilor acestui senat si in fine la numerul si starea clerului si poporului din district, si din cari se vede special, ca

1) in 7 siedintie sub 390 numeri seriali s'au resolvit tóte obiectele intrate;

2) ca au intrat 39 cauze disciplinarie, din cari 32 au fost prevediute cu sentintie, ér 7 parte cu decisiuni de sistare, parte de acusa; cá din cele 32 cauze prevediute cu sentintintia 2 au fost apelate la forul suprem; cá cauze matrimoniali a fost siese, cari tóte s'a prevediut cu sentintintia de divortiu,

3) ca senatul bisericesc afara de presiedinte si secretariu consta din un asesor referinte si 8 asesori onorari si a

4) cá in districtul acestui Consistorui sunt 6 protopopiate prevediute cu 6 protopopi, cá in aceste se afla 243 parochii matre si 117 comune filiale; cá 211 sunt indeplinite si 32 vacante; ca in 13 parochii sau ordonat deplinirea lor, dar din lips'a recurentilor nu sau putat indeplini, 2 stau sub indeplinire, ér in 17 nu sau potut

sistemisá dotatiunea prescrisa in regulament; cà numerul bisericilor e 298 dintre cari 2 sau zidit din nou, ér 8 sau reparat: cà numerul preotilor este 222, dintre cari: 1 archimandrit, 1 asesor referinte, 6 protopopi, 1 protopop emerit, 176 parochi, 25 administratori, si 12 capelani; cà in decursul anului 1890 a repausat 2 preoti si alti 2 a trecut in alt district; cà pentru acest district s'a hirotonit 5; cà numerul familielor au fost 31.642; a sufletelor 170.631 dintre: cari barbati 86.365, femei 83.270; cà numerul nascutilor au fost 9010, si anume: barbati 4683, femei 4327, dintre cari din pat legiuit 7551, ér din pat nelegiuit 1159; numerul repausatilor e: 8283 dintre cari 4225 barbati, 4058 femei, dintre cari de mórte naturala 8230, ér de mórte silita 53; ca numerul emigratorilor au fost 472, ér a celor imigrati 413; numerul celor trecuti dela noi la alte religiuni 37, ér numerul celor trecuti dela alte religiuni la noi 144; numerul parechilor cununate a fost 1357, dintre cari 1269 pure si 88 amestecate; concubinate 2306; numerul celor marturisiti a fost: barbati 17.971, femei 22.537 de tot 40.508; si in fine punctul 6 despre incassarea taxelor la fondul preotiesc, la propunerea comissiunei,

Se iéu la cunoscinti'a alaturandu-se Sumariulu datelor de dupa protopopiate sub B).

Nr. 67. Referitoriu la pasii intreprinsi de Consistoriu pentru stîrpirea concubinatelor, espuse sub punctul 4.

Sinodul luând la cunoscintia mesurile luate de Consistoriu, 'l aviséza, se continue si pe viitoriu pasii de lipsa spre scopul stîrpirei acestui reu.

Nr. 68. In fine punctul 5, din report referitoriu la stadiul culegerii datelor despre datinile stângace a-le poporului,

Se ié la cunoscintia, asteptand report pe sinodul procsi.

Nr. 69. Urméza referad'a comissiunei organisatóre asupra reportului Consistoriului plenariu din Arad. Refe-

rinte Nicolau Zigre. Cetindu-se reportul preste tot, la propunerea comisiunei.

Se ie la cunoscintia, si la desbatere speciala.

Nr. 70. Cu privire la punctul 1, din report, in care se espune, ca din incidentul venirii Majestatii Sale Pregratosului nostru Imperat si Rege Francisc Iosif I. la Oradea-mare, biserica'nostra, printr'o deputatiune din clerul metropoliei, condusa de Escelenti'a Sa Inaltpresantitul Domn arhiepiscop si metropolit Miron Romanul, insotit de archiereii sufragani, au depus la picioarele Inaltului Tron omagiile bisericeii romane ortodoxe din Ungari'a si Transilvani'a, la propunerea comisiunei,

Sinodul luand acest'a cu placere dar si cu omagiala su punere la cunoscintia, decide, ca atat cuventul rostit de parintele Metropolitul Miron Romanul, cat si Preagratosul respuns al Majestatii Sale, se-se treca la protocol, in tota estensiunea dupa tectul romanesc, care se si aclude sub liter'a C).

Nr. 71. Referitoriu la punctul 2, in care se areta, ca numerul esibitelor preste tot a fost 6106, prin urmare si facia de anul trecut mai multe cu 294; apoi ca siedintie consistoriali a tienut

Plenul 5, cu	Nrul serial	30
Senatul strens bisericesc 23 cu	" "	643
Senatul de scole 15 cu	" "	301
Senatul epitropesc 31 cu	" "	395

la propunerea comisiunei,

Se ie la cunoscintia.

Nr. 72. Relativ la punctul 3, al reportului, in care se cere sistemiserea mai a unui post de asesor salaritat in senatul epitropesc dela Consistoriul din Arad, carele totodata se-se pota aplica si de cassariu consistorial, la propunerea comisiunei,

Sinodul cu considerare la §-ul 132: punct 5. din statutul organic enuncia: ca pre langa asesorul referinte din acest senat

sè-se mai sistemiseze si postul de cassariu permanent, cu dotatiunea anuala de 800 fl. salariu si 200 fl., bani de cortel de tot 1000 fl., care suma pe diumatate sè-se acopera din bugetul Consistoriului, ér diumatate din fondul preotiesc, carele a si oferit 500 fl. din partea sa.

Totodata Consistoriul e avisat a regulá sfer'a de activitate a referintelui, cassariului si controlorului cá oficianti permanenti consistoriali.

In fine conform §-lui 117 din stat. org. alegéndul casariu va trebui se depuna cautiunea obligata prin §-lu 37. din Regulamentul votat in sinodul eparchial din 1884.

Nr. 73. Punctul 5, despre esecutarea conclusului sinodal nr. 30 referitoriu la arangiarea unui infirmatoriu la seminaru ;

punctul 7, despre esecutarea conclusului sinodal nr. 58. referitoriu la asternerea proiectului de arondare a cercurilor electorali pentru alegerile la congres ;

punct. 8, despre pensiunarea veteranului protopop. Meletiu Dreghiciu din tractul Timisiorii si dispunerea de noua alegere ;

punct. 9, cà in anul trecut, la ordinul E. Sale, inalt-preasantitului metropolit Miron Romanul, s'a facut alegeri de deputati la congresul nostru national bisericescu pe noul periodu ce incepe la 1 Oct. a. c.

punct. 10, ca s'a efeptuit restaurarea corporatiunilor parochiali si protopresviterali pe un nou period de trei ani 1891—1893. si

punct. 13, cà metropolia n'a dat locu recursului asernut de parintele Iulian Bogdan contra alegerii si intaririi de protopop in tractul B.-Comlosiului, cari tóte, la propunerea comisiunei

Se iéu la cunoscentia.

Nr. 74. Cu privire la pnnctul 6, care tractéza despre activitatea protopresbiterilor si a organelor protopopesci, lin care se vede, cà sinodele protopopesci, de si se intrucescu, nu inse la terminul prevediut in statut; apoi ca

unele comitete protopopesci s'eu nu-se intrunescu, s'eu nu desv'olta activitatea receruta; si in fine mai aflandu comissiunea ca nu se incass'ea regulat tacsele de un cruceriu ect. la propunerea acestei comissiuni, sinodul enuncia:

Consistoriul se avis'ea:

a) a luá mesuri cá sínódele protopopesci se fie convocate la terminul prescris in statutul organic.

b) a indrumá oficiele protopopesci, se ingrig'esca ca comitetele protopopesci s'eu se intrun'escá la siedinte regulat, si se resólve tóte obiectele ce apartin autonomiei protopopiatului;

c) se indatoreze pre concernintii protopopi, ca se incaseze cu tóta energiá contribuirile de un cruceriu si alte prestatiuni diecesane mai ales din comunele, cari dispun de mijlóce; ér fatia de cei negligenti, se procéda pe calea disciplinara. Conspectul despre activitatea acestor oficii si organe se alatura sub D).

Nr. 75. Referitoriu la fondurile protopopesci, dupa ce din conspectul prezentat se vede, cá atari fonduri nici acum nu sunt la tóte protopopiatele si cá unde sunt, sunt de tot neinsemnate, si ne aflându-se afara de colecte alte mijlóce pentru augmentarea si sporirea acestor fonduri, cu provocare la conclusul sinodal nr. 115. din 1872. lit. B). comisi'a propune a-se enuncia prin conclus, cá asia numitele taxe scaunali de 12 fl. pentru sentintie in causele divortiali, precum si taxele de 6 fl. si 3 fl. pentru examinarea actelor alegerii de preoti si capelani, formându proprietatea fondului protopopescu, ca atari s'eu se administre regulat la cass'a epitropiei protopopesci pentru acest fond.

Dupa o desbatere mai indelungata,

Sinodul primesce propunerea deputatului Petru Trutia in sensul careia, caus'a se reléga consistórielor diecesane cu insarcinarea, ca studiend-o se vina pe sesiunea viitóre cu propunere cá: déca sa incassat acelea taxe unde a incurs? si déca e de a-se incassá acele taxe, cum ar fi s'eu se reguleze pe viitoriu? cá acelea se incurga in fondurile protopopesci, si totusi si protopopii si membrii scaunali se fie renumerati pentru presentarea si participarea lor la siedintiele scaunelor protopopesci.

Nr. 76. Referitoriu la regulamentul afacerilor interne a sinodului eparchial, prezentat de Consistoriu sub nr. 11. din report, comisiunea propune, si

Sinodul având in vedere insemnatatea operatului, esmite o comisiune de 3. in persón'a dep.: Iosif Goldisiu, Paul Rotariu si Nicolae Zigre cu insarcinarea, se prelucre regulamentul in termin de 6 luni, având al presentá Consistoriului din Arad cu insarcinarea, se-l tiparésca si se-l distribue numai de cât in câte un exemplar fie carui membru sinodal, ér la procsim'a sesiune sinodala ordinaria, se-l puna la ordinea dilei pentru desbatere.

Nr. 77. Relativ la punct. 12. a reportului in care se espune cà prin alegerea ases. referinte din senatul strîns bisericescu de director la seminariu, postul de ases. referinte in senatul bisericescu a devenit in vacantia,

Sinodul luând acésta la cunoscintia, totodata ié conclus pentru indeplinirea acestui post in sesiunea actuala.

Nr. 78. Nicolau Zigre, ca referintele comisiunei organisatóre, cetesce reportul delegatiunii congresuale despre activitatea desvoltata in an. 1890. in privintia despartirei ierarchice a comunelor mestecate, si despre stadiul proceselor de despartire si la propunerea comisiunei,

Sinodul ié la cunoscintia reportul despre activitatea delegatiunei.

Nr. 79. Deputatul Emanuil Ungurian propune si

Sinodul primesce, ca restaurarea cnsistorielor se se puna la ordinea dilei in siedinti'a de mane, dupa amédiadi.

Anuntiandu-se siedinti'a procsima pe mane di la ór'a 9 a. m. siedinti'a de astadi se incheie la 7 óre dupa m.

Dat ca mai sus.

Acest protocol s'a cetit si autenticat in siedinti'a a VII dela 2/14 Maiu 1891.

Ioan Melianu, *m. p.*

Episcop.

Dr. Liviu Marcu, m. p.

notariu.

Siedinti'a VI.

s'a ținut în Arad, la 2/14. Maiu 1891. la órele 9^{1/2}, dimineți'a.

P r e s i e d i n t e: Présanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metianu. **N o t a r i u:** *Dr. Constantin Groz'a.*

Nr. 80. se cetesce protocolul siedintiei IV. si

Se autentica.

Nr. 81. Petitiunea mai multor locuitori din comun'a
Mehala, pentru delaturarea invetiatorului Ioan Nicolaieviciu,

Sè transpune comisiunei scolare.

Nr. 82. Urmeza referad'a comisiunei scolare a supra
reportului general al senatului scolariu dela Consistoriul
din Arad, pe anul 1890. Referinte Dr. Georgiu Vuia. Ce-
tindu-se reportul, la propunerea comisiunei,

Sè ie în general la cunoscintia.

Nr. 83. Deputatul Teodor Ceontea face urmatoarea
intrebare: „Ce motive la condus pre Venerabilul Consis-
toriu de nu a aflat de bine a aminti nici cu un cuvânt în
reportul senatului scolariu, despre insarcinarile sinodali din
anul trecut nr.ii: 131, 133, 137 si 140 din protocolul
sinodal al anului trecut.“

Presidiul deslucesce că de aceea nu se amintesc în
report citatele concluse, pentruca în acelea nu este preci-
sat terminul essecutarii, dar se pune în prospect, că dupa
putintia, pe sesiunea viitoare, acelea concluse vor fi in-
deplinite si

Sinodul multiemit cu aceste desluciri, trece la desbaterea
speciala a reportului din cestiune.

Nr. 84. La punctul I. din report despre numerul esi-
bitelor intrate si a siedintielor ținute de acest senat, co-
misiunei propune, si

Sinodul primind, aviséza Consistoriul ca in viitoriu, sè nu-se marginésca numai la constatarea numerului esibitelor, ci sè-le si sorteze dupa natur'a lor, aretând: câte au fost de natura administrativa, disciplinara, didactica etc.

Nr. 85. Cu privire la punctul II. sub care sè aréta, cà conform decisului sinodal nr. 124. din anul trecut, scól'a de fete este infintiata, comissiunea propune: a-se luá act despre infintiarea scólei confessionale de fete in Arad cu adausul, cà Consistoriul sè staruésca a-se infintiá si preparandi'a de fete, pusa in prospect inca in anul trecut.

Primindu-se propunerea comissiunei, presidiul poftesce pre deputatii sinodali, sè binevoésca a cercetá si a-se convinge in persoana despre arangiarea si starea actuala a institutului din cestiune.

Nr. 86. Punctul III. in care sè aréta, cà conclusele sinodali nr.ii: 125—130, referitórie: 1. la visitatori de scóle; 2. la corurile vocale; 3. la bibliotecile scolari; 4. la cassele de pastrare; 5. la reuniunile si conferintiele invetiatoresci, le-a essecutat publicându-le intro brosiura sub nume de: „Manuducere“ impreuna cu: 6. normele pentru administrarea invetiamentului, la propunerea comissiunei,

Sè ié in general la cunoscintia.

Nr. 87. Cu privire la visitorii de scóla, comissiunea propune, si

Sinodul primesce cà, punendu-se in lucrare acést'a institutiune nóua a visitorilor de scóle, la anul viitoriu sè se reporteze: cum si-a indeplinit visitorii de scóle chiemarea? ér pentruca control'a scólelor sè fie cât mai rigorósa, Venerabilul Consistoriu, sè ié mesuri si amesurat §-lui 127 din Statutul organic, sè delége din când in când câte un comisariu de scóle, carele studiind mersul afacerilor scolari la faci'a locului, sè presinte un report detaiat despre starea lor.

Nr. 88. Referitoriu la corurile vocale, aceiasi comissiune propune, si

Sinodul aviséza Consistoriul: sè reporteze Sinodului despre aplicabilitatea regulamentului pentru coruri, apoi se aretá din

an in an, încât s'a potut contribui prin coruri la desvoltarea intelectuală — morala a poporului.

Nr. 89. Tot aceeași comisiune cu privire la bibliotecile scolare propune, și

Sinodul primind, aviseza Consistoriul, să compuna o colecțiune a cărților bune, pe cari le-ar poté recomanda pentru folosul bibliotecilor, ér încât cărți potrivite n'ar fi in deajuns, să staruésca la crearea lor.

Nr. 90. La punctul despre cassele de pastrare, in urm'a propunerii comisiunii,

Se aviseza Consistoriul, că pe viitoriu să arate, in câte comune s'au infintiat casse de pastrare?

Nr. 91. Incât pentru reuniunile și conferintiele investiatoresci, cu privire la avisul guvernului de sub nr. 6686, propune comisiunea și primindu-se,

Sinodul ié la cunoscintia pasii facuti de Consistoriu intru aপরarea drepturilor bisericeii nóstre autonome.

Nr. 92. La punctul IV. referitoriu la ameliorarea salariilor profesorilor și la combinarea unui statut pentru pensuni, comisiunea luand act despre ameliorarea salariilor profesorilor, prin introducerea quinquenaliilor propune, și

Sinodul aviseza Consistoriul, că pe sesiunea anului viitoriu să substérna proiectul de statut pentru pensionarea profesorilor.

Nr. 93. Punctul V. că amesurat conclusului nr. 139 presentandu-se statutele alumneului din Timisiór'a s'a aprobat, la propunerea comisiunii

Sè ié la cunoscintia.

Nr. 94. La punctul VI. in care, cu provocare la conclusul de sub nr. 145 din anul trecut, să aréta, că representatiunea catra inaltul Ministeriu in meritul redobandirei edificiului scolariu din Siusianovetiu este deja pregatita și să astépta censurarea și spedarea ei, comisiunea propune, și

Sinodul luand act despre demersurile facute in acest merit, aviseza Consistoriul a solicitá resolvirea cât mai grabnica a afacerii.

Nr. 95. Referitoriu la punctul VII. unde se notifica, cá in ce priveste fondatiunea „Balla“ din Posion, Sáros-patak si Dobritin asiderea este pregatita deja representatiunea catra inaltul regim, comisiunea propune, si

Sinodul primesce, cá Venerabilul Consistoriu se soliciteze grabnic'a ei resolvire.

Nr. 96. La punctul VIII. unde se aréta, cá de presinte pe teritoriul Consistoriului sunt 35 comune, in cari oficiul preotiesc este inbinat cu cel invetiatoresc; nu altcum se face amintire despre provocarea inaltului Ministeriu de sub nrul 32661 an. c. dto 17 iunie, prin care se dispune, cá atari officii se se desbine, apoi cá concede si inaltul Regim, cá pot fi casuri extraordinare de inbinare, si cá le va permite, comisiunea propune:

a) se se aviseze Consistoriul, cá in contielegere cu celelalte Consistórie in cadrul competintei si cu sustinerea autonomiei bisericesci, se-si dee tóta silinti'a, cá acolo unde aceste dóue officii sunt imbinate, se gasésca mediloc de-a-le desbiná, provediénd scól'a cu invetiatoriu propriu deosebit.

b) unde inprejurarile nu permit desbinarea, Consistoriul se staruésca a provedé pre preotii invetiatori cu testimonii de cualificatiune scolara, si in fine

c) in vederea starii jalnice in cari se gasesc acestea persóne, Consistoriul reportându-se la amintitul rescript ministerial in care, in casuri estraordinarie, se admit officii imbinate, se faca pasii necesari, cá preotii invetiatori, se fie primiti de membri la fondul de pensiune regnicolar, si se póta fi partasi de beneficiile acestui fond, cu atât mai vértos, cu cât parochi'a de facto contribue la acel fond.

Propunerea comisiunei se primesce.

Nr. 97. La punctul IX. referitoriu la perturbatiunea de posesiune a pamântului bisericesc din Siclau, comisa

de catra organele comitatense; precum si referitoriu la pasii intreprinsi de catra Consistoriu in privinti'a revindecarii dreptului, comissiunea propune, si

Sinodul aviséza Consistoriul, cà despre rezultat sè reporteze la procsimul sinod.

Nr. 98. Referitoriu la punctul X. in care sè aréta, cà la gimnasiul din Timisiór'a a fost frequentanti 40, in cel din Arad 57, ér in scólele reali din Arad 6 de tot: 63; apoi cà in scól'a civila din Arad a fost: 28, comissiunea constatand numerul elevilor dela scólele medii din Arad si Timisiór'a, apoi mai primind ulteriorminte informatiuni dela referintele de scóle, cà la gimnasiul din Hod-Mező-Vásárhely inca sè afla 10, ér in cel din Macovi'a 7 tot de religiunea gr. or. romana, propune ca: Sinodul luand act despre aceste date, sè-se aviseze Consistoriul, cà la sinodul proxim, sè reporteze despre numerul elevilor dela tóte scólele medii, unde sunt caticheti retribuiti, ér la institutele de invetiament de pe teritoriul diecesei, unde gasindu-se elevi, n'ar fi inca caticheti sè se institue aceste organe.

Sinodul primesce propunerea comissiunei din preuna cu amandamentul facut de deputatul Dr. Ioan Suciu, de dupa care, Sinodul indruma ambele Consistórie, sè ingrijésca, ca la tóte scólele medii de pe teritoriul diecesei, unde nu esista catedre pentru limb'a romana, sè se propuna studiul limbei romane cá studiu esttraordinariu prin catichet, ori prin alta persóna corespondietóre.

Nr. 99. Punctul XI. in care sè aréta, cà in preparandia s'au inscris 101 elevi, la propunerea comissiunei,

Sè ié la cunoscintia cu adausul, de a-se activá, dupa pótintia in edificiul Seminariului, si scól'a de model prevediuta prin legea tierii.

Nr, 100. Punctul XII, in care sè espune, cà pe teritoriul Consistoriului sunt 400 scoli poporane; cà numerul pruncilor dela 6—12 este: 20054 barbati si 17,419 fe-

mei la olalta 37,473, dintre cari la essamenul final a luat parte: 9641 barbati, 4826 femei, la olalta 14,467; mai departe, cà la scól'a de repetitiune dela 12—15 ani, obligati au fost 7882 barbati si 6672 femei, laolalta 14,554; dintre cari la essamene finale s'au prezentat 405 barbati, 257 femei de tot: 662; apoi cà coruri vocale au fost 76; scoli de pomarit si de legumi 218; biblioteci scolare 104; de albinarit 27; edificie corespundietórie 296; sale ajustate 261, la propunerea comissiunei:

Tóte acestea date sè iéu la cunoscentia cu adausul, cà Consistoriul, se arate pe viitoriu cifr'a frecuentatiei scolare in percente si in comparatia cu cea din anul premergatoriu; unde sè constata progres, invetiatorii meritati sè fie distinsi, ér in cas de regres sè fie admoniati. Totodata sè aviséza Consistoriul a studiá causele frecuentatiunei neregulate, precum si modalitatile si medilócele prin cari s'ar poté ameliorá cercetarea scólelor. Cu deosebita privire, sè fie la bólele epidemice, aretând: in cari comune, pe cât timp a fost inchisa scól'a din cause sanitare, si cari sunt bólele epidemice, de cari erau cuprinsi copii de scóla? Aretarea percentuata comparativa, sè se faca si pentru coruri, biblioteci, gradini etc. In fine prin acest conclus, sè dechiéra de resoluta si cererea inspectorului emerit Ioan Muntean, preot. in Ignesci-Miniad, pentru regularea frecuentatiunei la scóla de repetitiune.

Nr. 101. Referitoriu la punctul XIII. din reportul senatului scolariu, in care Consistoriul, cere dela Sinod indigitari in ceea ce privesce essecutarea si aplicarea legii despre asilele de copii deja sanctionata; comissiunea sèntiand tóta greutatea causei, precum si neindurat'a necesitate a ccnformarii cu legea sanctionata, afla de lipsa si de bine, ca Sinodul fara a asceptá indrumarile guvernului in cadrul autonomiei, sè incépa infintiarea asilelor de copii in urmatoriul mod: Cu inceputul anului scolastic viitoriu sè-se deschida un curs supletoriu pentru institutórele de asile, la care sè fie provocate a luá parte veduvele de invetiatori si preoti, cari ar simti chiemare si vocatiune pentru educatiune.

Cât pentru infiintiarea asilelor, sè se încépa cu un asil de copii in Arad, care ar poté servi si cá asil de model pentru fiitórele institutóre.

Sinodul aplacidéza a-se esecutá dupa putintia propunerea comissiunei.

Nr. 102. Cu privire la punctul XIV. din report despre recerintiele, dela cari depinde aprobarea statutelor reuniunilor invetiatoresci din partea guvernului, nu altcum cu privire la pasii intreprinsi de Consistoriu in acésta cestiune, comissiunea propune, ér

Sinodul privesce acest punct de resolvit prin conclusul adus mai sus sub nr. 91.

Nr. 103. Urmeaza la ordinea dilei referad'a comissiunei scolare asupra reportului general al senatului scolar dela Consistoriul din Oradea-mare. Reportor Augustin Hamsea.

Comissiunea scolara esaminand reportul permite, cá acest senat, in decursul anului trecut a indeplinit intru tóte agendele avisate de statutul organicu lá competenta sa, si a efeptuit conclusele sinodali, deci cetindu-se reportul, la propunerea comissiunei,

Sinodul lu ie in general la cunoscentia.

Nr. 104. Cu privire la punctul 1. din report, despre implinirea agendelor avisate prin statut;

punctul 2. la care e adnessat si conspectul referitoriu la numerul scólelor; la numerul invetiatorilor; la scol'a de repetitiune; la numerul pruncilor obligati la scóla si al celor, cari au frecuentat scól'a; la rezultatul didacticu al esamenelor; apoi sub care se espun mesurile pentru premiarea invetiatorilor, pentru procurarea cartilor scolastice, si ca fondul protopresbiteral al Oradii-mari a venit in ajutor la procurarea de manuale scolare cu sum'a de 25 fl. v. a. comissiunea propune ca, conspectul provocat sè se publice ca adnecs la protocolul sinodului din anul curent.

Sinodul ie la cunoscintia aceste date, si conspectul se alatura sub lit. E).

Nr. 105. Punctul 3. din report ca in anul trecut au frecuentat scolele medie 265 elevi de confesiunea gr. or. resaritena, carora li s'a propus religiunea de caticheti instituiti de consistoriu, si ca consistoriul a luat mesurile de lipsa ca religiunea se se propuna in mod corespundietoriu, la propunerea comisiunei

Se ie la cunoscintia.

Nr. 106. Punctul 4, 5 si 6. despre esecutarea concluser sinodali referitorie la visitarea scolilor, la reuniuni si conferintie, la corurile vocali, bibliotecele scolari, la casele de pastrare, precum si la ameliorarea frecuentatiunei, comisiunea propune, si

Sinodul ie aceste puncte la cunoscintia avisandu Consistoriul Oradan, ca in aceste afaceri se se acomodeze concluser luate in acest merit la reportul Consistoriului din Arad. Totodata regulamentul referitoriu la reuniunile si conferintiele invetiatoresci votat sub nr. 129/1890, se alatura ca adnessu la acest conclus sub lit. F).

Nr. 107. La punctul 7. al reportului din cestiune referitoriu la dispusetiunile luate de Consistoriu pentru ameliorarea dotatiunei invetiatoresci si la provederea tuturor statiunilor invetiatoresci cu invetiatori cualificati, comisiunea propune, ca Consistoriul se se aviseze a starui si mai departe in acesta directiune.

Se primesce.

Nr. 108. Punctul 8. ca Consistoriul a pertractat 6 cause disciplinare invetiatoresci,

Se ie la cunoscintia.

Nr. 109. Referitoriu la petitiunea mai multor locuitori din comuna Mehala, pentru delaturarea invetiatoriului lor Ioan Nicolaevici, comisiunea propune, si sinodul primindu,

Transpune petitiunea la Consistoriul din Arad spre afacere competenta.

Nr. 110. Urméza referada comisiunei petitiunare. Reporter Dr. Ioan Suciu. Rogarea credinciasilor diu comuna O-Homorog, pentru reducerea parochiei vacante de acolo, de la classa I. la a II. la propunerea comisiunei,

Se transpune Consistoriului concerninte spre resolvire.

Nr. 111. Referitoriu la rogarea preotului Terentiu Oprean din Lipova, in privinti'a unei remuneratiuni pentru servitiul de catichet la scólele de stat de acolo, comisiunea propune, ca rugarea sè se transpuna Consistoriului din Arad pentru a acordá petentului cutare remuneratiune, ér in cât pentru viitoriu se se ingrigésca de imbinarea postului de catichet cu propunerea limbei române, avënd Consistoriul a reportá la sesiunea viitória.

Sinodul primesce contrapropunerea deputatului N. Zigre, si rogarea din cestiune o transpune Consistoriului din Arad pentru apretiare dupa putintia.

Nr. 112. Rogarea preotului Nicolae Petrescu din Remetea, pentru delaturarea preotului administrator Demetriu Ionescu din Remetea, la propunerea comisiunei,

Se transpune Consistoriului din Arad spre procedere ulterióra.

Nr. 113. Referitoriu la rogarea credinciosilor din Miniad, pentru ajutor la repararaa bisericei, primindu-se propunerea comisiunei,

Sinodul transpune acésta rogare la Consistoriul din Arad, spre luare in consideratiune dupa putintia.

Nr. 114. Rogarea comitetului parochial din Valcani, pentru de a i-se da in posesiune sesiunea parochiei vacante, spre scopul, ca din venitele aceleia sè-si edifice scól'a si se-si repareze biseric'a, la propunerea comisiunei

Se transpune Consistoriului, avisandu-se cà, incât cererei nu i-s'ar potea satisface, se acórde respectivei comune un ajutoriu.

Nr. 115. Rugarea comunei bisericesti Chis-orosin pentru un ajutor de 100 fl. la zidirea scólei, conform cu propunerea comisiunei,

Se transpune Consistoriului din Arad spre afacere ulterióra.

Nr. 116. Comisiunea organisatória, prin referintele ei Nicolau Zigre revenind la momintele mai insemnate, cuprinse in cuventul de deschidere al Preasantiei Sale Dlui Episcop presiedinte, face urmatória propunere: Sinodul consímte cu vederile Preasantiei Sale si autoriséza Consistoriul din Arad, ca in sensul acelora se procéda, eventual se faca propuneri sinodului proxim,

Se primesce.

Nr. 117. Comisiunea verificátóre permanenta, prin referintele ei Demetriu Antonescu; referând a supra alegerii deputatului mirén Alessandru Filip, si constatând comisiunea, ca actele de alegere sunt in deplina ordine propune, si

Sinodul dechiéra pre Alessandru Filip de deputat ales si verificat in cercul Pestesiului, totodata ii acórda si concediul cerut pe durat'a acestei sessiuni sinodali.

Nr. 118. Cu privire la abdicerea deputatului sinodal mirén Dr. Iosif Gall la mandatul din cercul Chiseteu comisiunea propune a-se primi „**cu parere de reu,**“ ér

Sinodul primind abdicerea aviséza Consistoriul a dispuna alegere nóua.

Nr. 119. Referitoriu la alegerea deputatului Dr. Iacob Hotaran in cercul Siriei, avënd comisiunea date positive, cà la scrutiniu s'au comis ilegalitati si abusuri grave, propune si

Sinodul anuléza alegerea lui Dr. Iacob Hotaran, de deputat in cercul Siriei si ordinéza alegerea nóua, avisând totodata Consistoriul din Arad, se dispuna cercetare in privinti'a actelor dificultate.

Nr. 120. La cererea deputatului Ioan Popoviciu Deseanu, pentru concediu pe durata sessiunei actuale

Sinodul ii acórdá concediul cerut.

Nr. 121. Petitiunea preotului Moise Babescu din Fenciacu pentru remunerarea sacrificiilor aduse in interesul nationalitii si bisericeii

Se transpune comisiunii petitionare.

Nr. 122. Urméza la ordinea dilei referad'a comisiunii episcopesci asupra reportului general al senatului episcopesc din Oradea-mare. Reportor Dr. Florian Duma. Cettindu-se reportul,

Se ié in general la cunoscintia.

Nr. 123. Punctul 1. din report, in care se espune, ca senatul episcopesc in decursul anului 1890 a tienut 7 siedintie, in cari sub 170 numeri seriali s'au pertractat si resolvit tóte obiectele apartinetóre la competentia sa, la propunerea comisiunii,

Se ié la cunoscintia.

Nr. 124. Referitoriu la punct. 2, sub care in sumariu si de dupa protopopiate se aréta starea averilor bisericesci, scolare si fondatiunali la finea anului 1890. Comisiunea propune,

Si primind sinodul, sumariul se alatura la protocol sub lit. G.)

Nr. 125. La punctul 3, sub care se aréta, cá in anul trecut s'a luat tóte mesurile pentru incassarea competintielor eparchiali, si ca din sum'a restanta la finea anului 1889. de 8758 fl. 30 cr. v. a. si din eiectarea pe 1890. cu 1690 fl. 91 cr. preste tot din sum'a de 10,449 fl. 21 cr. pana la finea an. 1890. s'a incassat 1131 fl. 36 cr. si astfel restanti'a este 9317 fl. 85 cr. (din cari in anul curinte pana la 13/27 Aprilie s'au mai incassat 42 fl. 09 cr.) apoi ca din tacs'a de 50 cr. dela cununii pana la finea an. 1890 au intrat: 242 fl. 50 cr. si in fine: ca din cauza paupertatii constatate a comunelor, Consistoriul a enuntiat descrierea unei sume de 6133 fl. 22 cr.

adece restanti'a pana la finea anului 1889. si cu atat mai vèrtos cà, acea in mare parte se deriva din contribuirile vechi de 3 cr. si se afla la protopopiatele celea mai se-race cum e: Pestesiul si Vascâul, in favorul carora, pana acum nu s'a facut nici o descriere, comissiunea propune, si

Sinodul luand la cunoscintia rezultatul incassarilor, apróba descrierea dar numai cea a contributiunei restante pana cu finea an. 1888, nu si cea de pe 1889. avisându totodata Consistoriul ca, cu provocare la conclusul 99 din 1890. se interprinda pasii receruti pentru incassarea si pentru licuidarea finala.

Nr. 126. La punctul 4, din acel report Consistoriul arata cà din competinti'a sidocsiala restanta la finea anului 1889. in suma de 2675 fl. 58¹/₂ cr. si din eiectarea de pe 1890. cu 1001 fl. 74 cr. de tot dara din sum'a de 3677 fl. 32¹/₂ cr. in 1890. s'au incassat 400 fl. 79 cr. si astfel mai este o restantia de 3276 fl. 53¹/₂ cr. (din cari in anul curinte pana la 15/27. Aprile s'au mai incassat 343 fl. 18 cr.) mai de parte cà, din restanti'a de sidocsie, Consistoriul a enunciat descrierea unei sume de 374 fl. 60¹/₂ cr. v. a. din motivul ca respectivii debitori parte au reposat, parte a scapatat materialmente, si de acea nepotèndu-se incassá, cere incuviintiarea acestei descrieri, la propunerea comissiunei,

Sinodul luând la cunoscintia rezultatul incassarii, incuviintiéza descrierea propusa de consistoriu, din aceleasi motive.

Nr. 127. Punctul 5. cà in tasul II si III. s'au adunat si s'a transpus la cassa diecesana 135 fl. 09 cr.

punctul 6. cà s'au revedit socotile curinte din 265 comune bisericesci si alte socoti pe anii precedenti, la propunerea comissiunei,

Se ie la cunoscintia cu provocare la conclusul sinodal Nr. 101/890.

Nr. 128. La punctul 7. presentându-se conspectul fundatiunilor bisericesci si scolare, la propunerea comissiunei,

Sinodul primesce a se alaturá ca adnes sub lit. H.)

Nr. Nr. 129. Sub punctul 8. din report, tot cu provocare la conclusul Nr. 101. din 1890. acel Consistoriu presinta starea depositelor in urmatórele :

	Sum'a originala.		Starea la finea anului		Cresciment	
	fl.	cr.	1889.	1890.		
1. Com. bis.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
V. Velencze	500.—		1096.29	1104.87	8.58	
2. Fond. Lec'a						
V. Velencze	400.—		409.82	409.82	—	—
3. Com. bis.						
F. Osorhei	722.21		899.61	958.61	59.	—
4. Com. bis. Coroi	1500.—		1804.02	1533.75		*)
5. " "						
B. Sanmiciusiu	498.43		568.80	621.69	123.20	
6. Fond. Csáky	1500.—		1500.—	1539.95	39.95	
7. Com. bis. Baiti'a	13.26		8.75	9.04	—	.34
8. " " Socol	184.79		191.07	215.10	24.03	
9. " " Cusiisiu	599.21		615.69	829.67	80.67	
10. " " Tinc'a	624.82		— .—	642.46	17.64	
11. Fond. George Ca-						
tuna Ciontahaz	100.—		— .—	101.91	1.91	
12. Com. Nanhidisel	58.94		— .—	63.45	4.51	

ceea ce la propunerea comissiunei,

Se ie la cunoscintia.

Nr. 130. Comissiunea epítropésca censurând socotile apartinetóre Consistoriului din Oradea-mare, de pe a. 1890, constata cà acest Consistoriu a avut perceptiuni 9685 fl. 36 cr. erogatiuni 8540 fl. 67 cr. si astfeliu remanenti'a a fost 1144 fl. 69 cr.; apoi cà acest Consistoriu a satisfacut conclusului sinodal Nr. 105. punct. 2. din 1890. propune, si

Sinodul luând la cunoscintia starea socotii si remanenti'a,

*) La edificarea bisericei sa dat com. bisericesci 429 fl. 03 cr.

pe langa cautel'a indatinata dà Consistoriului oradan absolutoriu pentru socotile dela 1. Ianuarium pana la 31. Decemvre 1890.

Nr. 131. Pe siedinti'a procsima fiind pusa la ordinea zilei restaurarea consistórielor, deputatul Paul Rotariu propune, si

Sinodul primesce, cá numerul asesorilor consistoriali pentru fie-care senat, se remana cel de pana aci, si anume la Arad cu câte 12, laolalta 36, ér la Oradea-mare câte 9, de tot 27 de insi.

Ne mai fiind alte obiecte de pertractat, anuntiandu-se proxim'a siedintia pe 5 óre dupa médiadi, siedinti'a se aredica la ór'a 1 dupa m.

Acest protocol s'a cetit si autenticat in siedinti'a a VIII-a ținuta in Arad, la 3/15. Maiu a. c. la 4 óre d. m.

Ioan Metianu, *m. p.*

Episcop.

Dr. Constantin Groz'a, m. p.

notariu.

Siedinti'a VII.

s'a ținut in Arad, la 2/14. Maiu 1891, d. a. la 4 óre.

Preziedinte: Prezanti'a Sa Domnul Episcop diecesan, *Ioan Metianu.* *Notariu:* *Dr. Georgiu Plopu.*

Nr. 132. Se cetesce protocolul siedintiei a V. si

Se autentica.

Nr. 133. Presidiul prezinta recursul profesorului Valeriu Mangra, in contra reducerii salariului si pentru comutarea quinquenalelor pe bas'a salariului avut de 1000 fl.

Se transpune comissiunei episcopesci.

Nr. 134. Petitiunea veduvei preotese Iuliana Balasiu in Toracul-mare, pentru un ajutoriu din fondul preotiesc diecesan,

Se transpune comissinnei epitropesci.

Nr. 135. Urmand la ordinea dilei alegerea asesoriilor consistoriali,

Sinodul se preface in conferintia pentru a deliberá asupra persónelor alegénde.

Nr. 136. Redeschidindu-se siedinti'a, la propunerea presidiului,

Sinodul alege dóue comissiuni scrutinatórie anume : un'a pentru alegerile dela Consistoriul din Arad, in persónele deputatilor : Augustin Hamsea, Georgiu Popoviciu, Paul Rotariu, Petru Trutia si Dr. Georgiu Plopu, si alta pentru alegerile dela Consistoriul din Oradea-mare in person'a deputatilor : Ignatiu Papp, Dr. Nicolau Oncu si Ioan Papp.

Nr. 137. Purcediendu-se la actul alegerii, nainte de tóte se constata presinti'a a 46 de deputati, prin urmare, cà majoritatatea absoluta e 24 ; apoi la apelul nominal depunend fiecare câte dóue siedule, un'a in urn'a pentru alegéndii asesori la Arad, si alta in cea destinata pentru oradani, si dupa terminarea votarii, constatandu-se, cà siedulele depuse consuna cu numerul votantilor, urnele cu siedulele se predau respectivelor comissiuni, pentru facerca scrutiniului,

Cari apoi se si retrag.

Nr. 138. Comissiunea scrutinatória pentru Consistoriul din Arad, prin referentul Paul Rotariu aréta ca, din 46 voturi date, a intrunit majoritate absoluta si s'a ales :

I. In senatul bisericesc : asesor referinte **Ignatiu Papp**, cu 44 voturi.

II. In senatul scolariu : asesor referinte **Dr. Georgiu Popa**, cu 33 voturi.

Asesori onorari :	Georgiu Cretiunescu	43	voturi
	Iosif Gradinariu	45	"
	Ioan Cióra	29	"
	Demetriu Marcu	46	"

Vicentiu Babesiu	46	voturi
Ioan P. Dessean	44	"
Paul Rotariu	42	"
Georgiu Ardeleanu	44	"
Dr. Georgiu Plopu	29	"
Dr. Petru Puposiu	29	"
Demetriu Roman	31	"

III. In senatul epitropesc: asesor referinte **Demetriu Antonescu**, cu 45 voturi.

Asesori onorari: Ioan Petran	45	voturi
Mihai Sturza	46	"
Paul Tempea	43	"
Iosif Besian	45	"
Iosif Gallu	29	"
Dr. Lazar Petco	41	"
Emaniul Misiciu	41	"
Georgiu Fejer	46	"
Dr. Nicolau Oncu	39	"
Petru Trutia	43	"
Georgiu Purcariu	42	"

pre cari, presidiul ii proclama de alesi, si anume: pre referentul din senatul strâns bisericesc pe viétia, ér pre cestia lalti, pe periodul sinodal de trei ani.

Se ie la cunoscintia.

Nr. 139. Comissiunea scrutinatoria pentru Consistoriul din Oradea-mare, prin referentul Nicolau Oncu reportéza, ca din 46 voturi incurse, a intrunit:

I. In senatul scolariu:

Asesori onorari: Teodor Filip	44	voturi
Teodor Papp	44	"
Eli'a Bochisiu	44	"
Teodor Lazar	44	"
Dr. Atanasiu Marienescu	44	"
Dr. Florian Duma	44	"

Ioan Pinter	44 voturi
Nicolau Zigre	43 ”
Georgiu Morarescu	25 ”

II. In senatul epitropesc:

Asesori onorari: Vasiliu Papp	44 voturi
Iosif Nagy	44 ”
Nestor Porumb	31 ”
Demetriu Negreanu	44 ”
Ioan Papp	44 ”
Ioan Gherlanu	44 ”
Paul Papp	43 ”
Paul Fasia	42 ”
Paul Gavrilette	31 ”

pre cari presidiul ii dechiéra de alesi pe periodul de 3 ani.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 140. Comissiunea organisatória 'si continua referad'a asupra reportului Consistoriului plenariu din Oradea-mare, despre activitatea din anul 1890. Referinte Dr. Nicolau Oncu. Cetindu-se acest report per estensum, comissiunea propune, si

Sinodul primesce a se luá la cunoscintia cu adausul, ca conspectul despre activitatea oficiilor si organelor protopopesci, se alatura la protocol sub lit. J).

Nr. 141. In special, referitoriu la punctul 4 din report, tot acésta comissiune propune, si

Sinodul aviséza Consistoriul a luá dispusetiunile necesarii, ca comitetele protopresbiterali se se intrunésca regulat si se pertracteze obiectele avisate la competinti'a lor.

Nr. 142. Referitoriu la punctul 5 din report, comissiune propune sè-se amâne indeplinirea locului de asesor onorariu devenit vacant in senatul bisericesc dela Oradea-mare.

Se primesce.

Nr. 143. Aceasi comisiune, referând asupra petitiunii protopresbiterilor din districtul Oradiei-mari, 'naintate aici cu chârta concernintelui Consistoriu de sub Nrul 658/28 Pl. 1891 pentru sistemisarea pausialelor anuale a 100 fl. spre scopul acoperirii speselor in esmisiuni oficióse ; apoi asupra reportului si propunerei Consistoriului oradan pentru acoperirea speselor viatice ale asesorilor estranei, si in necsul acestora si asupra reportului Consistoriului din Arad, tot in afacerea viaticului asesorilor estranei, dupace Consistoriul din Arad sustiene, ca nu sunt fonduri spre acest scop si bugetul nu permite positii nóue, — propune : ca din lips'a de fonduri si venite, cererea de astadata nu se póte incuvintiá,

Se autoriséza inse Consistoriile, ca din cas in cas si dupa putintia se remunereze spesele protopresviterilor si viaticul asesorilor estranei,

Sinodul inse primesce propunerea deputatului Emanuil Ungureanu, si transpune acést'a afacere Consistoriului din Arad : sè o studieze si scrutand medilócele necesarii, sè vina cu report si propunere la timpul seu pentru ambele Consistorie.

Nr. 144. In comisiunea scontratória pe noul periodu de trei ani, la propunerea presidiului

(Sinodul alege pre deputatii : Iosif Goldisiu, Vasiliu Paguba si Dr. Lazar Petco.

Ne mai fiind alte obiecte la ordinea dilei, si anuntiindu-se siedinti'a procsima pe mane la 10 óre nainte de miédiadi, siedinti'a sè ridica la 7¹/₂ óre séra.

Dat ca mai sus.

Acest protocol sa cetit si autenticat in siedinti'a a IX-a dela 3/15 Maiu a. c.

Ioan Metianu, *m. p.*
presiedinte.

Dr. Georgiu Plop, *m. p.*
notariu.

Siedinti'a VIII.

s'a ținut în Arad, la 3/15. Maiu 1891, la 10 óre dimineața.

Președinte: Preșanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metianu. Notariu: *Ignatiu Papp.*

Nr. 145. Sè cetesce protocolul siedintiei a VI-a, si
Sè autentica.

Nr. 146. Preasanti'a Sa parintele Episcop presedinte,
revenind a supra alegerii secretariului consistorial Ignatiu
Papp de asesor referinte în senatul strîns bisericesc la Con-
sistoriul din Arad, în puterea dreptului arhieresc, si cu
provocare la §-ul 116 din Statutul organic, întaresce ale-
gerea susnumitului asesor în noul post; dupa care alesul
si acum întaritul asesor consistorial totodata deputat, ce-
rînd si dîndu-se cuvînt, mulțimesce atît Sinodului pentru
alegere cît si Preasântiei Sale pentru întarire, promitiînd:
a nisui din tóte puterile, sè justifice si în acest post în-
crederea pusa în trînsul, ceea ce

Sinodul ié la cunoscintia.

Nr. 147. Rogarea Sinodului parochial din Almasiu,
protopopiatul Oradii-mari, pentru stergerea contribuiei de
3 si respective 1 cr. restante de pe mai multi ani,

Sè transpune Consistoriului oradan spre ulterióra afacere.

Nr. 148. La ordinea dilei urméza referad'a comissi-
unei epitropesci a supra reportului Consistoriului din Arad,
ca senat epitropesc. Referinte Ioan Suciú. Cetindu-sè reportul,

Sè ié în general la cunoscintia.

Nr. 149. La desbaterea speciala a reportului,
punctul 1. despre numerul esibitelor intrate si a
siedintielor ținute în decursul anului trecut, si

punctul 2, despre provisiunea facuta la cass'a con-

sistoriala, in urm'a abdicerei cassariului de mai 'nainte, la propunerea comisiunii

Se ié la cunoscintia.

Nr. 150. La punctul 3 din report, in care se aréta, cà in decursul anului sa cumparat dela erariu pentru fondul preotiesc, si anume:

1) pe teritoriul comunei St-Mihaiul-roman un domeniu de 1590 ⁵⁰⁴/₁₆₀₀ jugere catast. cu 190.000 fl. ér

2) pe teritoriul comunei Chisiod'a un complex de 435 ⁸⁵²/₁₆₀₀ jugere cu 66.900 fl. de tot dara: 2025. ¹³⁵⁶/₁₆₀₀ jugere cu 256.900 fl. v. a. care pamént s'au si primit deja in administrarea Consistoriului, comisiunea propune: a se luá cu viua placere la cunoscintia cumpararea, si Preasantiei Sale Dlui Episcop diecesan se i-se esprime multiamita si recunoscintia pentru parintésca ingri-gire, manifestata si in cestiunea acuirarii acestor paménturi, rogandu-se totodata: se binevoésca a-si intórce atentiunea si in favorul celorlalte fonduri.

Luând Preasanti'a Sa cuvântul dechiéra, ca si facia de acest fondu si-a implinit numai detorinti'a, carea si-o va implini si facia de alte fonduri; apoi, ca numai din acel motiv s'au cumparat paméntul pe séma fondului preotiesc pentruca: numai acest fond avea bani gat'a si numai dela adunarea fondului avea indemnizare pentru a efep-tuí asemenea cumparari, dar si mai mult din motivul: cà aceste realitati fiind espuse licitatiunei publice, erá timpul prea scurt pentru convocarea unui Sinod eparchial estra-ordinariu conform conclusului sinodal nr. 95. din 1890. Preotimea inse este plecata a cede paméntul cumparat si altor fonduri dupa dispusetiunea Venerabilelui Sinod.

Sinodul luând cunoscintia de acestea desluciri, primesce propunerea comisiunii.

Nr. 151. Referitoriu la punctul 4, in care se espune: cà tot din fondul preotiesc s'au cumparat:

1. Pentru biseric'a greco-orientala romana din Petirsiu in trei partiele, 315 $\frac{1200}{1600}$ jughere pamânt cu: 7635 fl.

2. Pentru biseric'a gr. or. rom. din Dorgosiu, o partiela de 560 $\frac{910}{1600}$ jugere de pament cu 20610 fl.

3. Pentru biseric'a gr. or. rom. din Zabaltiu in două partiele 146, $\frac{407}{1600}$ jugere pamânt cu: 3000 fl.

4. Pentru biseric'a gr. or. rom. din Cuvesdia in 4 partiele, 395 $\frac{1290}{1600}$ jugere cu: 18400 fl. de tot: 1419 $\frac{637}{1600}$ jugere pamânt cu: 49645 fl. v. a.; apoi că acestea cumparari s'au facut astfeliu, că respectivele comune neavând nici vadiul recerut la licitatiune, Consistoriul le-au imprumutat sumele de lipsa sub conditiunea, că acestea pamânturi se tréca si se remana in posesiunea, folosinti'a si administrarea Consistoriului pana atunci, pana când din venitul lor curat se va acoperí pretiul anticipat inpreuna cu tóta accesoriile si spesele obveninde, cari comune apoi drept recunoscintia s'au obligat a platí in favorul alumneului nostru national din Timisióra cate 8% din venitul curat al pamânturilor cumparate, — comissiunea propune, si

Sinodul luând cu placere la cunoscintia acésta cumparare, insarcina Consistoriul: se ingrijésca despre asigurarea tuturor drepturilor in favórea respectivelor biserici, precum si a drepturilor acestei eparchii gr. or. romane, si anume: dreptul de usufruct al Consistoriului pana la totala resplatire a capitatului, accesoriilor si a tuturor speselor, si dreptul virtual de proprietate a diecesei pentru casul, déca in acelea comune ar încetá se esiste parochii gr. or. romane; concrediendu-se Consistoriului, ca încât venitul curat al pamânturilor ar permite activarea celor 8% pe séma alumneului din Timisióra, se-o si efeptuésca.

Nr. 152. La punctul 5. din report, care tractéza despre inmultirea agendelor atât la senat cât si la cassa, din care motiv se si propune sistemisarea unui post nou de asesor la acest senat cu salariu de 900 fl. v. a. du-

pace inca in siedinti'a a V-a sub nrul 72 s'a sistemizat postul de cassariu cu 1000 fl. astfeliu :

Acest punct se considera de rezolvit.

Nr. 153. Punctul 6. din report, in care se espune, ca din ratiociniile intrate dela parochii o parte s'au censurat si rezolvit, alta parte s'a restituit spre intregire, er alta parte din lips'a personalului nu s'a potut rezolvi, apoi punctul 7, ca s'a censurat si aprobat ratiociniul fondatiunei Elen'a Ghiba-Birta si a manastirei Hodosiu-Bodrog, si in fine

punctul 8, despre revisiunea ratiociniilor celorlalte fonduri si fondatiuni diecesane, la propunerea comisiunei

Se ie la cunoscentia.

Nr. 154. Referitoriu la punctul 9, in care se espune, ca nu s'a potut essecuta conclusul sinodal nr. 71 din 1890, in privinti'a ascultarii unei comisiuni de esperti a supra vindarii seu ne vindarii padurii din domeniul Chechesiu, si sub care punct Consistoriul cere de nou indemnizare pentru vinderea acestui domeniu, din motiv, ca sustinerea si administrarea lui din centru este prea contisitoare, comisiunea neafland motivele de suficiente propune, si

Sinodul sustiene si pe mai departe conclusul seu nrul 71 din anul 1890.

Nr. 155. Cu privire la punctul 10, in care se cere enunciarea prin conclus ca, sub titlu „**spese de administrare si manipulare**“ se se ie dela fiecare fond si fondatiune cate 10⁰/₀, comisiunea, dupace s'a convins, ca literile fondationale referitoare la fondatiunile de sub administrarea acestui Consistoriu, nu interzic acoperirea speselor de administrare din venitul lor propriu propune, si

Sinodul primesce ca, cu incepere dela prim'a Ianuarie an. c. dela tote acelea fonduri si fondatiuni a caror natura, litere fondatiunali si testamentali permit acoperirea speselor de administrare din venitul lor propriu, se se iee la fondul general cate 10⁰/₀ titlu spese de administrare.

Sè obsérva inse, cà in acést'a categoria nu vine a-se computá fondul preotiesc pentrucà, adunarea generala a fondului a oferit de buna voi'a s'a, mai nainte 1000 fl. ér acum 1500 fl. sub titlu spese de administrare.

Nr. 156. La punctul 11, din report, Consistoriul es-pune, cà insarcinarile sinodale de sub nrii 74 si 77 pentru incassarea arindilor dupa realitati si a percentelor dupa capitalele inprumutate precum si a regularii anticipatiunilor advocatiali pendinte inca dela fóst'a epitropia, numai in parte s'a esecutat, dar regularia este in curgere, comissiunea propune, si

Sinodul aviséza din nou Consistoriul la essecutarea conclusului nr. 92 din 1889.

Nr. 157. Referitoriu la punctul 12, din report unde sè aréta, cà la gimnasiul din Timisiór'a scadiënd din an in an numerul tinerilor nostri, si convingëndu-se Consistoriul, cà alumneul nostru existente acolo nu dispune de atâtea medilóce ca sè póta provedé mai multi tineri, s'a aflat indemnát si cu incepere dela 1. Septemvrie 1890. au pus la dispositi'a comitetului alumneal 1000 fl. la an, spre scopul ca pre langa cei 4 alumnistii sustienuti din fondul alumneal, sè se mai póta primí si sustiené inca 6—8 tineri, deci cere acum incuviintiarea ulterióra pentru esolvierea acestei sume, aretand, cà intentiunea Consistoriului este: infiintiarea unui alumneu, in care sè se inquantireze tinerimea si pre lângá provederea lor cu celea de lipsa, sè se instrueze si sè se crésca in spiritul bisericeii nóstre.

Motivata fiind cererea Consistoriului, la propunerea comissiunei,

Sinodul incuviintieza ajutoriul de 1000 fl., pentru anul scolastic curinte si voteza si pe anul scol. viitoriu aceeași suma pentru alumneul din Timisióra, avënd a-se luá in bugetul Consistoriului din Arad.

Totodata sè aviséza Consistoriul a starui, cà alumnistii sè se inquantireze intr'un local anumit, pentru a-se poté cresce in spiritul bisericeii nóstre.

Nr. 158. Punctul 13, din report în care se arăta, că averea totală a parochiilor din districtul acestui Consistoriu reprezintă la finea an. 1890 o valoare de 5.528,260 fl. 48 cr. ér averea totală a diecesei a reprezintă :

sum'a totală : . 6.867,313 fl. 21 cr.

v. a. — La propunerea comisiunii,

Se ie spre scire.

Nr. 159. Cu provocare la conlusul sinodal nr. 151/1890, în urm'a caruia viaticul deputatilor sinodali are se se compute după zone, pe bas'a propunerii Consistoriului din Arad și a celui din Oradea-mare, comisiunea recomandă, și

Sinodul primesce, că viaticul deputatilor se se compute de după tarif'a de zone pe class'a a două astfel, că deputatilor cu domiciliul în protopopiatele Halmagiu și B.-Comlosiu, Beiusiu și Vascau, pe lângă dările de presintia la Sinod, se li-se mai compute diurna încă pe două zile, ér la toti ceilalti deputati estranei diurna câte pe o zi, din cari diurne apoi se-si acopere spesele de carausia.

Acolo înse, unde sistemul de zone nu e introdus, deputatii au se-si specifice și primésca spesele efective de viatic.

Statorind aceste principii, afacerea ulterióra, se concrede comisiunii bugetarie.

Nr. 160. Tot comisi'a epítropésca revedind socotile diferitelor fonduri și fundatiuni administrate și manipulare la Consistoriul din Arad, presintă starea lor în urmátóriele :

A)

Starea fondurilor administrate și mai înainte la Consistoriul din Arad, este anume :

I. Fondul general.

1. Remanenti'a din 1889 a fost .	15873 fl. 81 cr.
2. În 1890 sa percipat .	40629 „ 36 „
Sum'a .	<hr/> 56503 „ 17 „

3. In 1890 sa erogat	42403 fl. 15 cr.
Remane la finea anului 1890	14100 " 02 "

II. *Fondul instruct episcopesc.*

1. Remanenti'a din anulu 1889	6490 " 57 "
2. Venitul anului 1890	319 " 11 "
Sum'a	6809 " 68 "
3. Sa erogat in anul 1890	212 " 11 "
Remane la finea anului 1890	6597 " 57 "

III. *Fondul Seminarial.*

1. Remanenti'a din anul 1889	6481 " 64 "
2. Venitul anului 1890	5278 " 27 "
Sum'a	11759 " 91 "
3. Sa erogat in anul 1890	4870 " 43 "
Remane la finea anului 1890	6889 " 48 "

IV. *Fondul de pensiuine al invetiatorilor.*

1. Remanenti'a din anul 1889	6365 " 11 "
2. Venitul anului 1890	620 " 69 "
Sum'a	6985 " 80 "
3. Sa erogat in anul 1890	18 " 22 "
Remane la finea anului 1890	6967 " 58 "

V. *Fondul capelei Arad-Gaiu.*

1. Remanenti'a din anul 1890	489 " 03 "
2. Venitul anului 1890	14 " 22 "
Sum'a	503 " 25 "
3. Sa erogat in anul 1890	— " — "
Remane la finea anului 1890	503 " 23 "

VI. *Fondul bibliotecei preparandiali.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	490	fl.	32	cr.
2. Venitul anului 1890	.	23	"	52	"
		Sum'a	.	513	" 84 "
3. Sa erogat in anul 1890	.	—	"	—	"
Remane la finea anului 1890	.	513	"	—	"

VII. *Fondul sinodal congregual.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	5725	"	98	"
2. Venitul anului 1890	.	364	"	70	"
		Sum'a	.	6090	" 68 "
3. Sa erogat in anul 1890	.	—	"	—	"
Remane la finea anului	.	6090	"	—	"

VIII. *Fondatiunea Patriciu Popescu.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	362	"	75	"
2. Venitul anului 1890	.	17	"	39	"
		Sum'a	.	380	" 14 "
3. Sa erogat in anul 1890	.	—	"	—	"
Remane la finea anului 1890	.	380	"	14	"

IX. *Fondatiunea lui Sim. I. Popoviciu Paffy.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	14542	"	36	"
2. Venitul anului 1890	.	1082	"	43	"
		Sum'a	.	15624	" 79 "
3. Sa erogat in anul 1890	.	835	"	32	"
Remane la finea anului 1890	.	14789	"	47	"

X. *Fondatiunea Georgiu Popa de Teiusiu.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	1054	"	38	"
2. Venitul anului 1890	.	49	"	20	"
		Sum'a	.	1103	" 58 "

3. Sa erogat in anul 1890	49 fl. 22 cr.
Remane la finea 1890	1054 „ 36 „

XI. *Fondatiunea Forray.*

1. Remaneeti'a din anul 1889	751 „ 12 „
2. Venitul anului 1890	35 „ 78 „
Sum'a	786 „ 90 „
3. Sa erogat in anul 1890	12 „ 60 „
Remane la finea anului 1890	774 „ 30 „

XII. *Fondat. contelui Almásy din Kétegyház.*

1. Remanenti'a din anul 1889	1737 „ 48 „
2. Venitul anului 1890	86 „ 63 „
Sum'a	1824 „ 11 „
3. Sa erogat in anul 1890	86 „ 85 „
Remane la finea anului 1890	1737 „ 26 „

XIII. *Fondat. Gavril Faur din Lipova.*

1. Remanenti'a din anul 1889	1539 „ 25 „
2. Venitul anului 1890	69 „ 46 „
Sum'a	1608 „ 71 „
3. Sa erogat in anul 1890	69 „ 46 „
Remane la finea anului 1890	1539 „ 25 „

XIV. *Fond. Gavril Faur din Oradea-mare.*

1. Remanenti'a din anul 1889	7001 „ 22 „
2. Venitul anului 1890	307 „ 66 „
Sum'a	7308 „ 88 „
3. Sa erogat in anul 1890	300 „ — „
Remane la finea anului 1890	7008 „ 88 „

XV. *Fond. An'a Iorgoviciu-Ebesfalvay.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	4021	fl.	32	cr.
2. Venitul anului 1890	.	622	"	15	"
		Sum'a	.	5243	" 47 "
3. Sa erogat in anul 1890	.	221	"	61	"
Remane la finea anului 1890		5021	"	86	"

XVI. *Fond. dieces. de asigurare contra focului.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	6211	"	30	"
2. Venitul anului 1890	.	1942	"	67	"
		Sum'a	.	8153	" 97 "
3. Sa erogat in anul 1890	.	29	"	22	"
Remane la finea anului 1890		8124	"	75	"

XVII. *Fond. pentru infiintierea unui gimnasiu diecesan in Arad.*

1. Remanenti'a din anul 1889	.	1414	"	50	"
2. In anul 1890 a incurs	.	287	"	43	"
		Sum'a	.	1701	" 93 "
din care neerogandu-se nimica,					
remanea la finea anului 1890		1701	"	93	"

XVIII. *Fond. de stipendii Teodor Papp din Chechesiu.*

1. Activele in realitati si pretensiuni, cari constituie lasamentul la diu'a mortii decedatului fundatore, sa constatat cu	.	80597	"	59	"
2. Pesivele in legate si datorii constatate afara de unele pretensiuni nelicuide a le executorelui testamentar	.	37479	"	60	"
		Remanea	.	43117	" 99 "

3. In anul 1890 a incurs	3023	fl.	88	cr.
la olalta	50141	"	87	"
4. Sa erogat in anul 1890	5536	"	76	"
Deci ar reamanea la finea anului 1890	44605	"	11	"

B)

Fondurile foste comune.

I. Fondul bisericesc.

1. Remanenti'a din anul 1889	358458	fl.	97	cr.
2. Venitul anului 1890	31228	"	19	"
Sum'a	389687	"	16	"
3. Sa erogat in anul 1890	21564	"	49	"
Remane la finea anului 1890	368122	"	67	"

II. Fond. scolariu si Auct'a.

1. Remanenti'a din anul 1889	53906	"	10	"
2. Venitul anului 1890	3345	"	02	"
Sum'a	57251	"	12	"
3. In 1890 s'a erogat	2964	"	68	"
Remane la finea anului 1890	54286	"	44	"

III. Fond. pensional.

1. Remanenti'a din anul 1889	24522	"	18	"
2. Venitul anului 1890	1428	"	15	"
Sum'a	25950	"	93	"
3. Sa erogat in anul 1890	163	"	22	"
Remane la finea anului 1890	25787	"	81	"

IV. Fondul Balla.

1. Remanenti'a din anul 1889	9440	"	96	"
2. Venitul anului 1890	715	"	93	"
Sum'a	10156	"	89	"

3. Sa erogat in anul 1890 . . .	388	„	03	„
Remane la finea anului 1890 .	9768	„	86	„

C)

Fondul preotiescu.

1. Remanenti'a din anul 1889 . . .	153728	fl.	10	cr.
2. Venitul anului 1890 . . .	27857	„	06	„
Sum'a . . .	181585	fl.	16	cr.
3. Sa erogat in anul 1890 . . .	13136	„	53	„
Remane la finea anului 1890	168448	fl.	63	cr.

D)

Deposite.

I. *Deposite interimali.*

1. Remanenti'a din anul 1889 . . .	3338	fl.	01	cr.
2. A intrat in anul 1890 . . .	4886	„	79	„
Sum'a . . .	8224	„	80	„
3. Sa erogat in anul 1890 . . .	3784	„	41	„
Remane la finea anului 1890	4440	„	19	„

II. *Deposite consistoriali.*

1. Remanenti'a din anul 1889 . . .	44488	„	98	„
2. A intrat in anul 1890 . . .	6189	„	82	„
Sum'a . . .	50678	„	80	„
3. Sa erogat in anul 1890 . . .	3770	„	95	„
Remane la finea anului 1890	45907	„	85	„

III. *Pretensiuni dubioase comune cu dieces'a Caransebesiului.*

1. Remanenti'a din anul 1889 . . .	11218	„	88	„
2. A incurs in anul 1890 . . .	287	„	28	„
Sum'a . . .	11506	„	16	„

3. Sa erogat in anul 1890	77 „ 94 „
Remane la finea anului 1890	11428 „ 22 „

IV. *Capital, pentru inlesnirea despatirei ierarchice a comunelor mestecate.*

1. Remanenti'a din anul 1889	15952 „ 94 „
2. Venitul anului 1890	707 „ 14 „
Sum'a	16660 „ 08 „
3. Sa erogat in anul 1890	49 „ 88 „
Remane la finea anului 1890	16610 fl. 20 cr.

Starea acestor fonduri, fondatiuni si deposite se ie la cunoscentia cu acel adaus, ca dupace tacsele dela cununii in protopopiatele : Chisineu, Buteni si Borosineu nu sunt prescrise pe un an, er din protopopiatul Aradului pe trei ani, si acést'a din lips'a datelor, Consistoriul din Arad, se insarcina a provocá pre respectivii protopresviteri, ca sub raspundere personala. se astérna datele recerute, si pe bas'a acelora se se faca prescrierea acestui titlu de venit pe langa reportare la procsimul Sinod ; de asemenea se insarcina Consistoriul a incassá venitul tasului al II. si III. din protopopiatul Siriei, er incat pentru restantieie crescute la diferitele isvóre de venit a-le fondurilor diecesane, — Consistoriul se aviséza la strict'a observare a conclusului sinodal Nr. 82. din an. 1889.

In fine se aviséza Consistoriul, ca pana la procsimul Sinod se reguleze inprumaturile reciproce dela un fond la altul.

In celea lalte socotile fiind in ordine, pe langa cautel'a indatinata senatului epitropescu i-se dá absolutoriu pentru socotile de pe an. 1890.

Nr. 160. Fiind timpul la 12 óre, dupa dorinti'a comuna, siedinti'a se suspinde pe 15 minute spre scopul, ca deputatii cari dorescu, se se póta informá despre viptulu dela Seminariu si Alumneu.

Rentornând deputatii, si redeschidiendu-se siedinti'a, deputatul Paul Rotariu, espune si

Sinodul ie la cunoscentia, ca viptul si arangiammentul la seminaristi este pe plin corespundietoriu ; aflând inse la Alumneu,

cà pentru cutare esces, alumnistii au astadi carentia si nu capeta fertura, se aviseza Consistoriul a ingrijí, cà organele dela institutul alumnéal, pentru mantinerea disciplinei, in viitoriu se aplice alte pedepse permise de pedagogia, — ér nu detragerea viptului.

Fiind timpul inaintat, si anuciandu-se procsim'a siedintia pe adi dupa médiadi, la ór'a 4. siedinti'a presinta se incheia la 12^{1/2} óre dupa m.

Dat ca mai sus.

Ignatiu Papp, m. p.

notariu sinod.

Acest protocol s'a cetit si autenticat in siedinti'a subscrisei comissiuni de autenticare tienuta in Arad, la 9/21. Maiu 1891. la 6. óre dupa médiadi.

Ioan Metianu, m. p.

Episcop.

Demetriu Bonciu, m. p. Moise Bocsianu, m. p.

Augustin Hamsea, m. p. Dr. Lazar Petco, m. p.

Petru Trutia, m. p. Dr. Nicolau Oncu, m. p.

Teodor Ceontea, m. p. Dr. Georgiu Plopu, m. p.

Dr. Ioan Suciú, m. p.

Ignatiu Papp, m. p.

protonotariu.

Siedinti'a IX.

s'a tienut in Arad, la 3/15. Maiu 1891. ór'a 4. dupa médiadi.

P r e s i e d i n t e: Présanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metianu. **N o t a r i u:** *Ignatiu Papp.*

Nr. 161. se cetesce protocolul siedintiei VII, si

Se autentica,

Nr. 162. Deputatul Dr. Ioan Suciu adreséza presi-
diului următoarea interpelatiune:

„Are Ilustritatea Sa cunoscintia despre inprejnrarea,
cà in nemedilocit'a apropiere a Seminariului, sè afla o
magazina de spirt, carea prin o eventuala explozare pòte
espune Seminariul si tinerimea in cel mai mare pericol? si
este aplecat a face pasii necesari, ca numit'a magazina sè
fie delaturata din apropierea Seminariului, si cu acestea si
periclul ce amenintia.“

Présanti'a Sa raspunde, cà n'a avut cunoscintia, dar
va ingriji sè se delature acest reu, ceea ce

Sinodul ié la cunoscintia, si interpelantele sè dechiéra
multumit.

Nr. 163. Deputatul Dr. Georgiu Dobrin, cu privire
la modul de pana acum al administrarii sesiunilor dela
parochiile vacante face si cere a-se pune la ordinea dilei
următoarea propunere:

„La sesiunile reduse sè se ficsese anumite taxe de
arinda anuala, corespundietórie clasei pamentului, de care
sè tiene respectiv'a sesiune, si pe langa solvirea tacsei aces-
teia, la essarindare sè se prefereze preotul din comuna, si
numai in al doilea rând, adeca cand preotul nu ar voí sè
folosésca sesiunea pre langa solvirea taxei fixate, sè se
esarindeze sesiunea si credintiosilor.“

Fiind cestiunea inportanta, si avënd Sinodul alte ob-
iecte puse la ordinea dilei, la propunerea deputatului Dr.
Nicolae Oncu.

Propunerea deputatului Dobrin sè transpune Consistoriului
din Arad, spre studiere, avënd la procsim'a sesiune a veni cu
o propunere meritoria in cauza.

Nr. 164. Deputatul Ioan Suciu face propunerea:

Sinodul aviséza Consistoriul, sè initieze pasii prepa-
rativi, cà la Sinódele eparchiali din viitoriu, pe durat'a
acestora sè se institue un birou de stenografie.

Sè transpune Consistoriului din Arad,

Nr. 165. La ordinea dilei este continuarea referadei, comisiunei episcopesci. Acea comisiune a supra cererii protopopului Paul Miulescu din tractul Banat-Comlosiului, pentru acordarea unui imprumut de 4500 fl. din fondurile diecesane in scopul de a cumpará o casa de cancelaria si locuintia protopresviterala propune cá: nefind petitiunea instruita de ajuns spre a poté fi supusa pertractarii meritoriale, se se redeva concernintelui protopop spre instruire.

Sinodul primesce contra propunerea deputatului Paul Rotariu in firul careia, Venerabilul Consistoriu se autoriseza a cumpará eventual respectiv'a casa, dupa contielegere cu protopopiatul si a-o pune la dispusetiunea protopopiatului pana atunci, pana când protopopiatul va fi in stare s'o cumpere.

Nr. 166. Petitiunea veduvei preotose Iulian'a Blasiu din Toracul-mare, pentru esoperarea unui ajutoriu din fondul preotiesc, la propunerea comisiunei,

Se transpune Consistoriului din Arad spre resolvire competinte.

Nr. 167. Recursul profesorului de teologia Vasiliu Mangra, in contra reducerii salariului seu de profesor, si pentru computarea quinquenaliilor pe bas'a salariului avut de 1000 fl. incepand dela 1 Iulie 1889, la propunerea comisiunei,

Se reléga la Consistoriul din Arad, spre resolvire in sensul conclusului sinodal nr. 66/1889.

Nr. 168. Tot comisiunea episcopésca referéza a supra reportului comisiunei esmise de Sinod pentru scontrarea cassei si controlarea activitatii senatului episcopesc dela Consistoriul din Arad, din care report resulta, cá acea comissia a scontrat cass'a de trei ori in intervale corespundetorie Regulamentului; cá a dificultat esolvirea anticipativa a salarielor profesorilor pe lunile Iulie si August, precum si esolvirea renumeratiunei pentru asesorul consistorial Ioan Ciór'a, care a substituit pre referintele senatului

de scóle Dr. Georgiu Popa in timpul absentiei acestuia din oficiu, la cari tóte comissi'a epítropésca propune, si

Sinodul primesce:

a) Referitóriu la scontrare sè sustiene conclusul sinodal nr. 88/1890. cu aceea, cà comissia de scontra se-'si presinte reportul dé dreptul la sinod.

b) Profesorilor se li-se anticipe salariul si in viitoriu pe lunile Iulie si August, dar pre langa asemnat'a speciala a presidiului consistorial.

c) Renumeratiunea pentru asesorul consistorial Ioan Cióra fiind essolvita in urma unei dispositii a Présantiei Sale Domnului Episcop, Sinodul o ié spre scire, in sperantia in viitoriu se vor evitá astfel de incidinte neplacute.

d) Facia de libelele despre depunerile la cassele de pasturare, fiind sumele luate in protocolul de scontrare numai sumariter, comissi'a sè se aviseze, cà in viitoriu, sè induca in protocolul de scontrare si numerul libelului, si sum'a care o reprezinta fiecare libel, sustienându-se si pe viitoriu conclusul sinodal de sub nr. 97/1890.

Nr. 169. Comissiunea epítropésca arata apoi, cà sub decursul censurarii socotilor a scontrat cass'a consistoriala si a aflat:

a) in numerariu:	5259 fl. 88 cr.
b) in libelele de depuneri si papire de valóre:	161,059 fl. 08 cr.
	<hr/>
	de tot: 166,318 fl. 96 cr.

care stare corespunde intru tóte diurnalelor principale.

Sinodul ié la cunoscintia rezultatul acestei scontrari si constatarí.

Nr. 170. In fine cu referintia la socót'a fondatiunei Zacharia Miocu, presentata de consistoriu cu report separat, si din carea resulta ca:

Perceptiunea a fost:	246 fl. 49 cr.
Erogatiunea " "	161 " 85 "
	<hr/>
deci remanentiá:	84 fl. 64 cr.

cari positii sunt documentate cu date fidedemne, la propunerea comissiunei epítropesci,

Sinodul ié acésta socóta la cunoscintia, cu adausul, ca pe viitoriu se se ié in socóta starea intregi fundatiuni, adeca si capitalul.

Nr. 171. La propunerea comissiunei epitropesci si pre bas'a proiectului prezentat de Consistoriul din Arad,

Sinodul votéza bugetul Consistoriului din Arad pe anul 1891. in urmatóarele:

I.

Senatul strîns bisericesc.

1. Salariul asesorului ordinariu referinte	1200fl.
2. " directorului dela institutul pedagogic-teologic	1200 "
3. Salariul unui profesor de teologie	1200 "
4. Salariile a lor doi profesori, unul à 1000 fl. altul à 900 fl.	1900 "
5. Salariul profesorului de cant	300 "
6. Onorariu catichetului dela gym. din Arad	200 "
7. Onorarii altor caticheti dela alte gymnasii	300 "
8. Cuotá sidocsiei episcopesci	1900 "
9. Diurne si viatic esmisilor consistoriali	200 "
10. Ajutórie bisericilor serace	1000 "
11. Tiparituri	250 "
12. Consistoriului metropolitan	600 "
13. Ajutórie de caritate	150 "
14. Spese neprevédute	100 "
Sum'a	<u>10500fl.</u>

II.

Senatul scolariu.

1. Salariul asesorului ordinariu referinte	1200fl.
2. Salariile a lor doi profesori dela preparandia unul cu 1000 fl. éra altul cu 1100	2100fl.
3. Salariile a lor doi profesori à 900 fl.	1800 "
4. Onorariu profesorelui de musica	500 "
5. " " de hygiena si infirmatoriu	500 "
Laturea :	<u>6100fl</u>

	Traslat: 6100fl.
6. Onorariu profesorelui de caligrafie	300 „
7. „ „ „ gymnastica	200 „
8. Cuotá de pensiune a lor doi profesori emeriti	660 „
9. Ajutoriu scólelor serace	1000 „
10. Sustinerea Alumneului diecesan	3000 „
11. Stipendii	1200 „
12. Ajutoriu la scól'a de fete	800 „
13. Lemne si luminaie la institutul pedagogic-teologic	300 „
14. Recuisite de invetiamment	100 „
15. Simbriile servitorilor dela institutul pedagogic-teologic	360 „
16. Tiparituri	250 „
17. Ajutoriu invetiatorilor seraci	300 „
18. Diurne si viatic esmisilor consist	200 „
19. Ajutoriu Alumneului din Timisiór'a	1000 „
Sum'a	15770 „

III.

Senatul epitropesc.

1. Salariul asesorului ordinariu referinte	1200fl.
2. Salariul secretariului consistorial	1200 „
3. „ comptabilului controlor	1100 „
4. „ cassariului consistorial	1000 „
5. Onorariu fiscului ordinariu consist.	400 „
6. „ „ onorariu „	100 „
7. „ defensorilor matrimoniali	100 „
8. Salariul archivariului consistorial	600 „
9. Dotarea cancelistilor consistoriali	1500 „
10. Simbri'a servitoriului consistorial	240 „
11. Incalditul si luminarea	200 „
12. Tiparituri	250 „
13. Recuisite de scrisu	200 „
14. Diurne si viatic esmisilor consistor.	200 „
15. Spesele sinodului eparchial	1200 „
16. Spesele congresului national bisericesc	700 „
17. Spesele conservarii edificiiilor diecesane	1100 „
18. Contributiunea si ecvivalent	1000 „
19. Spese neprevedute	400 „
Sum'a	12690fl.

Recapitulare.

I. Senatul strîns bisericesc	10500fl.
II. „ scolariu	15770 „
III. „ epitropesc	12690 „
Sum'a	<u>38.960 „</u>

Acoperirea.

1. Ajutoriu de stat	9000fl.
2. Cuot'a dela fondul bisericesc clerical	15500 „
3. „ „ „ scolariu si aucta	2000 „
4. Spese de administrare dela fondul preotiesc	1500 „
5. Venitul si spesele de administrare dela fonda- tiunea „Paffy“	700 „
6. Venit si spese de administrare dela fonda- tiunea „Balla“	400 „
7. Venit si spese de administrare dela fonda- tiunea „Ebesfalvai“	300 „
8. Spese de administrarea dela fond. „Teod. Papp“	600 „
9. Spese de administrare dela fondul de asigurare	100 „
10. Venit si spese de adm. fondul pensional	700 „
11. Sidocsi'a episcopésca	2500 „
12. Tacsele dela cununii	1000 „
13. Contribuirea de 1 cr. de suflet	2500 „
14. Venite diverse la fondul general	300 „
15. Tacsele de intretinere dela Alumneu	600 „
16. Venit dela fondul comunelor mixte	100 „
17. Venit dela depozitele consistoriali	200 „
Sum'a	<u>38000fl.</u>

Bilantiu.

1. Spesele	38960fl.
2. Acoperirea	38000fl.
Remane neacoperit	<u>960fl.</u>

care suma se va acoperi din economiile anuali din buget.

Nr. 172. Aceeasi comisiune pe bas'a proiectului pre-
sentat de Consistoriul din Oradea-mare propune, si

Sinodul traverseste pentru Consistoriul din Oradea-mare pe
anul 1891. urmatoriul buget ;

I.

Consistoriul plenariu.

1. Salariul vicariului episcopescu	2400fl.
2. Salariul secretariului	1200 „
3. Salariul referintelui	1200 „
4. Salariul fiscului	200 „
5. Salariul archivariului	600 „
6. Spese de caletoria	50 „
7. Pentru ajutorarea bisericelor serace	500 „
8. Spese sinodale	600 „
9. Spese congresuale	1000 „
10. Competinti'a sidocsiala	600 „
Sum'a	<u>8350 „</u>

II.

Senatul strâns bisericesc.

Spese de caletoria in cause bisericesci	150 „
---	-------

III.

Senatul scolariu.

1. Pentru remunerarea catichetiloru dela institu- tele medie si scolele normale	280 „
2. Pentru remunerarea invetiatorilor distinsi	200 „
3. Spese de caletoria in cauzele scolare si anume pentru inspectiunen scolara	250 „
Sum'a	<u>730 „</u>

IV.

Senatul epitropesc.

1. In contributiune si ecuivalentu	50fl.
2. Conservarea si repararea edificiului	60 „
3. Servitoriului de cancelaria	180 „
4. Lemne pentru cancelaria	60 „
5. Luminarea cancelarii	30 „
6. Tiparituri pentru toate resorturile	250 „
7. Instruirea cancelariei	25 „
8. Spese de caletoria in cause epitropesci	50 „
9. Onorariu cassariului	50 „
10. Spese neprevedute	50 „
Sum'a	<u>805fl.</u>

Recapitulare.

I.	Resortul plenariu	8350fl.
II.	" bisericesc	150 "
III.	" scolariu	730 "
IV.	" episcopesc	805 "
							de tot:	<u>10335fl.</u>

Acoperirea bugetului.

1.	Restul cassei	1144 fl. 69 cr.
2.	Ajutoriu de statu	6000 " — "
3.	Contribuiri eparchiale	1200 " — "
4.	Competinti'a sidocsia	600 " — "
5.	Tacse diverse	400 " — "
							Sum'a	<u>9344 fl. 69 cr.</u>

Remanând ca diferinti'a de 690 fl. 31 cr. se se acopera din economisarile anului curinte.

Nr. 173. Urméza la ordinea dilei referad'a comisiunei pentru petitiuni. Referinte Dr. Ioan Suciu, la a carui propunere: Rogarea protopopului paroch Vasiliu Papp din Beiusiu, pentru remuneratiune de 200 fl. ca caticet la gimnasiu si la scól'a de fete din Beiusiu.

Sè transpune Consistoriului din Arad spre apretiare dupa posibilitate.

Nr, 174. Petitiunea invetiatoriului fara post Nicolae Ursutiu, de presinte locuitoriu in Gurahontiu, pentru acordarea unei statiuni séu alt orecare ajutoriu,

Sè transpune Consistoriului din Arad spre ulterióra afacere.

Nr. 175. Rogarea lui Ioan Moldovanu din Comlosiu, pentru sistemisarea postului de suprarevisor diecesan in senatul episcopesc dela Consistoriul din Arad, si pentru instituirea recurintelui de atare;

Sè transpune Consistoriului din Arad spre ulterióra afacere.

Nr. 176. Cererea parochiei Abramul superior, pentru ajutoriu la edificand'a biserica acolo.

Sè transpune Consistoriului din Oradea-mare spre ulterióra afacere.

Nr. 177. Cererea parochiei Partia, pentru escrierea unei colecte in diecesa spre scopul edificarii unei biserici,

Sè restituie concernintelui Consistoriu din Arad spre afacere ulterióra.

Nr. 178. Rogarea comitetului parochial din Remetea timisiana, pentru delaturarea preotului Dimitrie Ionescu din acea parochia,

Sè transpune Consistoriului din Arad spre afacere competente.

Nr. 179. Cererea mai multor poporeni din Hasiasiu, pentru subventiune anuala de 120 fl. v. a. la dotarea preotului lor,

Sè transpune concernintelui Consistoriu spre afacere competente.

Nr. 180. Rogarea parochului roman, Moise Babescu din comun'a mestecata Fenlac, pentru renumerarea sacrificiilor facute in caus'a bisericeii nationale.

Sè transpune Consistoriului din Arad spre afacere ulterióra.

Nr. 181. Comissiunea bugetaria conformandu-se concludusului sinodal nr. 159/1891. propune, si

Sinodul stabileste spesele deputatilor sinodali de diurne si viatic in urmatoriele :

a) pentru deputatii din districtul Consistoriului din Arad	892 fl. 67 cr.
b) pentru deputatii din districtul Consistoriului oradan :	491 „ 60 „
de tot:	<u>1384 fl. 27 cr.</u>

Nr. 182. Deputatul Vasiliu Paguba fiind ales si verificat si in cercul Giula si in cercul Arad, abdice la mandat pentru cest din urma cerc, ceea ce

Sinodul luând la cunoscentia ordineză alegere noua in vacantul cerc al Aradului.

Nr. 183. Deputatul Paul Rotariu propune si

Sinodul primesce că cestiunea speselor de caletoria ale deputatilor sinodali computânde dupa tarif'a de zóne, sè se substérna sinodului de nou, la siedinti'a sinodala ordinaria procsima.

Nr. 184. Deputatul Dr. Nicolau Oncu propune, si

Sinodul enuncia, că comissiunea epitropésca sinodala sè se întrunésca si pe viitoriu cu trei dile mai nainte de deschiderea Sinodului in scopul de a censurá socotile consistoriali, cá sè póta referá in procsimele siedintie sinodali.

Nr. 185. La propunerea presidiului,

Autenticarea protocólelor despre sindintiele de astadi, sè concrede deputatilor sinodali din loc.

Nr. 186. Inainte de incheierea acestei sessiuni sinodali, luând cuvântul Domnul deputat Dr. Eugeniu Mocioni de Foen, si indicând frumósele si imbucuratórele progrese ce s'a facut in diecesa la staruinti'a si prin intiept'a conducere a Prea Santiei Sale parintelui Episcop Ioan Metianu preste tot, si deosebi si in anul espirat, propune a-se luá la protocol cá:

„Sinodul 'si esprima recunoscinti'a sa facia de sacrificatórea activtate si ingrigire a Preasantiei Sale Domnului Episcopu diecesan Ioan Metianu, de causele spirituali si materiale ale clericului si poporului diecesei.“

Acést'a propunere ascultata de deputatii sinodali stand in picióre,

Sinodul o primesce intre vii urari de „sè traésca Prea Santi'a Sa.“

Dupa acestea luand Prea Santia Sa cuvântul si dechierand, cá dinsul si-'a inplinit numai o placuta detorintia când a staruit la progresele atinse de Ilustrul Domn autevorbitoriu, si mai adaugënd, cá la tóte acelea are mare parte si clerul si poporul si special Domnii deputati sinodali, cá representanti ai clerului si poporului credintios, multumesce mai antaiu lui Ddieu, carele ne-a ajutat si in acésta sessiune, apoi multiu-

mesce si domnilor deputati atât pentru zêlul manifestat si la acést'a ocasiune in folosul causei nóstre bisericesci, cât si pentru bunavointi'a cu care fû si Présanti'a Sa intimpinat, apoi implo-rând binecuvtarea ceriului si a supra lucrarilor acestui Sinod si dorind Domnilor deputati din indepartare reintórcere buna si sanatósã la ai sei, dechiéra sesiunea Sinodului ordinariu pe 1891. de inchisa.

Dat ca mai sus.

Ignatiu Papp, m. p.
not. sinodal.

Acest protocol sa cetit si autenticat in siedinti'a subscri-sei comissiuni sinodali de autenticare, tienuta in Arad la 9/21 Maiu 1891. ór'a 6 dupa médiadi.

Ioan Metianu, m. p.
episcop.

<i>Demetriu Bonciu, m. p.</i>	<i>Dr. Ioan Suciu, m. p.</i>
<i>Augustin Hamsea, m. p.</i>	<i>Moise Bocsianu, m. p.</i>
<i>Petru Trutia, m. p.</i>	<i>Dr. Petco Lazar, m. p.</i>
<i>Teodor Ceontea, m. p.</i>	<i>Dr. Georgiu Plop, m. p.</i>
<i>Dr. Nicolau Oncu, m. p.</i>	

Ignatiu Papp, m. p.
protonotariu.

A)

ANEXA I

Arta, culesse din plebea 11 protopopiate si dela monastirea H.-Bodrog, la finea an. 1890.

Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii		Nepotii	
Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment				
1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	1889	1890	
332	—	155	1699	86	1606	1508	98	179	191	12	—	292	288	—	4	271	259	—	12	21	29	8	—	351	408	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
381	—	276	1904	272	2085	1787	298	91	117	26	—	282	367	85	—	266	350	84	—	16	17	1	—	132	178	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	35	109	1464	245	1550	1290	260	159	174	15	—	291	259	—	32	287	253	—	34	4	6	2	—	330	352	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	300	109	1525	284	1450	1274	176	359	251	—	108	211	221	10	—	211	220	9	—	—	1	1	—	479	379	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	267	121	1381	140	1404	1199	205	117	182	65	—	287	292	5	—	285	288	3	—	2	4	2	—	409	632	223	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
268	—	107	1001	6	945	943	2	62	58	—	4	281	314	33	—	278	310	32	—	3	4	1	—	296	328	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	396	109	1227	82	1252	1183	69	57	44	—	13	270	230	—	40	269	229	—	40	1	1	—	99	149	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18	—	109	948	151	960	813	147	139	135	—	4	232	220	—	12	219	206	—	13	13	14	1	—	561	670	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
829	—	111	1542	169	1697	1393	304	14	149	135	—	306	287	—	19	306	276	—	30	—	11	11	—	—	644	644	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	—	146	1195	151	1283	1066	217	63	129	66	—	236	315	79	—	229	309	80	—	7	6	—	1	426	536	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	1118	100	1226	164	1242	988	254	148	238	92	—	253	235	—	18	253	221	—	32	—	14	14	—	927	883	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	37	52	45	7	49	45	4	3	—	—	—	6	3	—	3	6	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1839	2153	1614	15157	1757	15523	13489	2034	1391	1668	411	132	2947	3031	212	128	2880	2924	208	164	67	107	41	1	4010	5159	1293	144	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Emigrari		Imigrari		Treceri dela ortodoxia		Treceri la ortodoxia		Preotilor veduvi		Preotilor fara prunci		Preotilor repozati		Morburile cari au																									
Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment	Crescent	Scadiment																								
53	—	1	—	7	6	1	5	21	16	8	8	3	3	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
87	32	3	—	2	4	2	4	3	—	10	10	4	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	4	—	—	11	6	5	7	11	4	6	6	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	1	—	1	—	6	7	1	—	4	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25	3	—	—	3	17	14	7	3	—	11	11	8	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
240	—	93	—	3	38	35	5	3	—	7	11	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
27	14	191	—	13	4	9	15	15	—	10	11	1	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
240	—	161	—	—	8	8	—	15	15	10	11	1	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	—	132	—	—	1	1	—	5	5	16	15	—	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	2	2	—	96	28	68	1	5	4	9	10	1	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
705	55	106	—	4	136	112	60	84	44	91	54	7	103	109	8	2	64	66	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

SUMARIULU

datelor statistice pentru senatul strîns bisericesc dela Consistoriul din Arad, culese din cele 11 protopopiate si dela

N u m e r u																												
Parochiilor sistematizate		Parochiilor reduse		Biseriilor				Numerul caselor				Familiilor				Sufletelor				Nascutilor				Din pat legiuit				
1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement		
25							15	15			4927	5119	192		6325	6174		151	31423	31755	332		1785	1699		86	1606	1508
33							19	19			5530	5707	177		7064	7165	101		33351	33732	381		2176	1904		272	2085	1787
26							16	16			5177	5231	54		6124	6081		43	28097	28062		35	1769	1464		245	1550	1290
23							16	16			4258	4320	62		5609	5662	53		28589	28289		300	1809	1525		284	1450	1274
45							42	42			5475	6092	617		5941	6092	151		30233	29966		267	1521	1381		140	1404	1199
35						1	33	32			5014	4986		28	6575	6380		195	30095	30363	268		1097	1001		6	945	943
43							64	64			5401	5404	3		6196	6314	118		31767	31371		396	1309	1227		82	1252	1183
45	1					1	44	43			6490	6753	263		7307	7347	40		32570	32588	18		1099	948		151	960	813
46						1	33	32			7140	7660	520		7978	6833		1145	36850	37679	829		1711	1542		169	1697	1393
44						1	36	36			8458	8077		381	7925	8003	73		54763	54774	11		1346	1195		151	1283	1066
24							14	14			4878	4853		25	6281	5946		335	31305	30187		1118	1390	1226		164	1242	988
1							1	1			155	159	4		168	151		17	817	780		37	52	45		7	49	45
390	1					1	333	330		3	62903	64361	1892	434	73493	72148	541	1886	349860	349546	1839	2153	16914	15157		1757	15523	13489

N u m e r u																																
Si-au marturisit peccatele		Reposatilor				De mörte naturala				de mörte silita				Emigrari				Imigrari				Treceri dela ortodoxia		Treceri la ortodoxia		Preo-						
1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889	1890	Cresciment	Scadiement	1889
7951	10110	2159		1226	1459	233		1220	1447	227		6	12	6		53	53			1	1			7	6		1	521	16		8	
4836	5320	484		1790	1758		32	1779	1746		33	11	12	1	1	88	87		32	3	292		2	4	2		4	3		10		
3924	4250	326		1471	1499	28		1466	1490	24		5	9	4	14	15	1		4				11	6		5	711	4		6		
2760	2608		152	1741	1662		79	1737	1659		78	4	3		1								1			1				6		
2659	2645		14	1176	1634	458		1174	1632	458		2	2										3	17	14		7	3		11		
7573	7325		248	898	806		92	885	785		100	13	21	8	6	31	25		3	3	33		3	38	35		5	3		7		
4900	4903	3		935	1094	159		935	1089	154		5	5			240	240			93	83									10		
1745	2145	400		894	1077	183		885	1068	183		9	9		33	60	27		14	191	177		13	4		9	15	15		10		
2194	2555	361		1519	1522	3		519	1509		10		13	13		240	240			167	161			8	8		15	15		10		
4541	4083		458	1353	1184		169	353	1167		186		17	17		32	32			132	132			1	1		5	5		16		
3027	3042		585	1034	1065	31		034	1055	21			10	10						2	2			96	28		68	1	5	4	9	
1530	1670	140		28	70	42		28	70	42																						
48240	50656	3873	1457	14065	14830	1137	372	1015	14717	1109	407	50	113	64	154	759	705		55	1069	1018	4	136	112	60	84	44	91	54	7	103	

Adness la Nr. 66. al prot. sin. eparch. aradan din 1891.

dateloru statistice bisericesci din districulu C

Protopres- biteratele	N u m e r u																						
	parochieloru	filieloru	Preutiloru						Caseloru respectiv a famieloru in		cresciment scadiement	Sufleteloru			cresciment scadiement	In anul 1889	N a s c u t i l o r u			din pat legiuira			
			la Consistoriu	parochi	adminis- tratori	capelani	la olalta	1889	1890	In anul 1890			In anul 1889	In anul 190									
										barbati		femei		la olalta			barbati	femei	la olalta				
																					1889	1889	1889
Oradea-mare	47	32	60	2	32	7	2	43	5147	5503	356	—	26500	13723	13550	27273	773	—	1927	927	831	138	1556
Pestesiu	42	16	55	—	29	3	1	33	5644	5854	210	—	31763	16198	15969	32167	404	—	1770	835	756	131	1470
Tinc'a	32	23	33	—	27	2	2	31	4616	4827	211	—	26835	13574	13137	26711	—	124	1732	878	799	167	1429
Beliu	36	13	44	—	29	6	4	39	4756	4871	115	—	26763	13557	13072	26629	—	134	1447	622	616	128	957
Beiusiu	46	14	56	—	32	5	2	39	5572	5760	188	—	30015	15331	14874	30205	190	—	1558	783	681	144	1280
Vascau	40	19	50	—	34	2	1	37	4780	4827	39	—	27736	13982	13668	27650	—	86	1536	638	644	122	1159
Sum'a	243	117	298	2	183	25	12	222	30523	31642	1119	—	169612	86365	84270	170635	1367	344	9970	4683	4327	900	7851

Oradea-mare, 15/2. April

U

nului 1890. compusu dupa protopresbiter a.c.

N u m e r u l

scadiement	Celor cari indecursul anului sau asiediatu in comuna				Celor cari au trecut la alta religione				Celor cari au trecut din alte religione la noi				Cupeniilor deca a casatilor ntemplate.				Concubinateloru				Marturisiloru						
	in anul		crescament	scadiement	in anul		crescament	scadiement	in anul		crescament	scadiement	in		crescament	scadiement	in		crescament	scadiement	In anul	In 1890					
	1889	1890			1889	1890			1889	1890			1889	1890			an.	an.				1889	barbati	femei	la olalta	crescament	scadiement
51	83	208	125	—	6	4	—	2	13	18	5	—	22	138	52	240	12	—	273	307	34	—	7526	3819	4662	8511	985
4	30	64	34	—	2	2	—	—	2	2	—	—	25	235	12	247	—	12	248	233	—	15	5831	3108	3761	6869	1088
—	80	74	—	6	5	3	—	2	2	1	—	1	216	240	6	246	30	—	486	428	—	58	4753	2437	3130	5567	814
—	26	24	—	2	—	17	17	—	—	113	113	—	145	201	5	203	60	—	724	748	24	—	3391	1469	1862	3331	—
—	10	24	14	—	23	10	—	13	6	2	—	4	233	245	9	254	21	—	334	315	—	19	7694	3949	5116	9065	1371
12	21	19	—	2	—	1	1	—	9	8	—	1	164	160	—	167	3	—	290	275	—	15	7876	3189	3976	7165	—
67	250	413	163	—	36	37	18	17	32	144	118	6	1243	1269	88	1357	126	12	2355	2306	58	107	37071	17971	22537	40508	4208

Meroteu Belesiu, m. p.
vlocaru episcoposcu.

— IV —

	Nr. prot. sinodal.
Datele statistice preste tot	99—100.
Asilele de copii	101.
Disciplinarea alumnistilor	160.

B)

La reportul Consistoriului din Oradea-mare pre- sentat sub	13, 103.
Datele statistice despre activitatea senatului si despre esecutarea insarcinarilor	104, 108.
Elevii dela scoli catichisati	106.
Visitatori de scóle, reuniuni si conferintie	106.
Salariile invetiatoresci sè se amelioreze	{ 107.
Statiunile vacante sè se deplinésca	

V.

**Repórtetele Consistoriilor cá senat epitropescu, cu
conclusele si insarcinarile sinodali.**

A)

La reportul Consistoriului din Arad, prezentat sub	14, 148.
Datele despre activitatea senatului	149.
Banii fondului preotiesc sè se investésca in pa- menturi	150, 151.
Postul de cassariat sistemizat	152.
Ratiociniile parochiilor si a fundatiunilor, cen- surate	153.
Domeniul fundatiunei Teodor Papp, cum sè se administre ?	154.
Fondurile contribue la spesele de administrare Arindile dupa realitáti si percentele dupa ca- pitale sè se incasseze cu rigóre	155.
Alumneul din Timisiór'a ajutorat	156.
Averea totala a parochiilor si a diecesei	157.
Starea fondurilor, fundatiunilor si depositelor administrate in centru, si absolutoriu sena- tului	158.
Cestiunea viaticului deputatilor sinodali sè se suleveze	160.
Incassarea prestatiunilnr diecesane	183.
	74.

Adness la nr. 70 al prot. sinod. eparch. aradan din 1891.

C)

C u v ê n t

rostit catra Maiestatea Sa ces. si apost. regésca la presentarea omagiilor bisericeii ortodoxe române din patrie, in Oradea-mare, la 10 Septembrie, 1890.

***Maiestatea Vóstra cesarea si apostolico-regésca!
Preagratióse Dómnne!***

Venim in numele bisericeii greco-orientale romane din patrie se ve salutam pre Maiestatea Vóstra cu cel mai profund respect omagial in acest punct extrem al provinciei nóstre metropolitane, si in tienutul acesta locuit in mare parte si de credinciosi de ai nostri, pe care astadata din consideratiuni mai ales la brav'a armata a Maiestatii Vóstre, Ve indurati preagratiós a-l fericí cu preainalta cercetare.

O facem acésta cu o prearara bucurie sufletésca; o facem in alipirea traditionala si in credintia nefranta, cu care biserica nóstra a fost totdeuna catra Maiestatea Vóstra, regele nostru glorios domnitoriu, si catra preainalta dinastie; in fine o facem in acea firma credintia, ca Maiestatea Vóstra apretiind preagratiós iubirea de patrie, carea nu póte fi trasa la indoela, si devotiunea bisericeii nóstre nationale spre sacrificii, dar pe lânga acestea si insistenti'a ei la interesele sale bisericesci si nationale, juste, ecuitabile, si in total modeste, Ve veti indurá preagratiós a face, ca biserica nóstra, si p̄ste tot poporul nostru, poporul român din patrie, se fie si in viitoriu partas, acelei fericitóre iubiri, acelei ingrigiri si scutiri parintesci, care acésta biserica si in trecut, in dile bune si rele, a avut fericirea de a o espería cu gratitudine.

Si pe când din partea bisericeii nóstre depunem cu cel mai profund respect omagial la piciórele Maiestatii

Vóstre acésta nóua garantia a neclatitei credintie de suditi si a simtiului patriotic: pe atunci cu pietatea, care se renoiesce in tóte dilele in ritualele nóstre bisericesci implo-ram binecuventarea lui Ddieu preste augusta persóna a Maiestatii Vóstre, preste casa preainalta domnitóre, si preste scumpa nóstra patrie, la a careia bunastare si prosperare voim se conlucram totdeuna in rënd cu celelalte biserici indigene. Se traiésca Maiestatea Sa preagratiósul nostru Monarch!

Respunsul Maiestatii Sale.

Primesc cu drag presentarea DVóstre omagiala, si incredindu-me in sentimentele fidele ale DVóstre catra tron si patrie, sum convins, ca si de acum inainte totdeuna numai aceste sentimente vor conduce pe clerul greco-oriental român in chemarea sa. Ve asigur deci bucuros de scutirea si nealterat'a mea bunavointia fatia cu biseric'a DVóstre.

C O N S I

despre activitatea protopresbiteratelor din dioc.

Namerul curinte	Numele protopresvitera- telor	Numerul esibitelor				Comitetul proto- presviteral		Sinodul protopres- viteral		Scaunul proto- presviteral		
		intrate	resolvite	restante	comunelor vizitate	când s'a ținut?	câte obiecte a rezolvit?	când s'a ținut?	câte obiecte a rezolvit?	sedinție a ținut	a pertractat decis cauze	
										administrative	matrimoniali	disciplinari
1	Arad	900	900	—	13	12. Aprilie	8	12. Aprilie	8	4	7	6
2	Chisineu	1115	1100	15	câteva o- casional	nefiind obiecte nu s'au ținut	—	15. Martie	17	12	1	71
3	Vilagosiu (Siri'a)	817	812	5	16	25. Februarie 9. Martie	11	25. Februarie 9. Martie	7	4	1	34
4	Borosineu	760	760	—	16	22. Martie	1	22. Martie	5	4	—	5
5	Buteni	608	599	9	—	5. Aprilie	3	5. Aprilie	6	6	18	4
6	Radn'a	896	872	24	36	30. Aprilie	8	30. Aprilie	10	5	2	21
7	Halmagiu	348	348	—	60	20. Martie	2	23. Martie	5	2	4	—
8	Belintiu	1516	1371	145	28	20. Ianuarie 22. Martie	23	26. Aprilie	22	6	112	9
9	Lipov'a	1063	1037	26	36	nu s'a ținut	—	1/13. Martie	7	6	3	17
10	Timisiór'a	852	800	52	—	—	—	4. Aprilie	5	5	13	36
11	B.-Comlosiu	812	805	7	13	15. Februarie	7	15. Februarie	14	3	3	5

Arad, din sedinția Consistoriului gr. or. rom. ținuta la 26. Aprilie 191

D)

INSPECT

districtul Consistoriului aradan pe anul 1890.

Nr. matricol	Protopopul	Câți bani s'au încasat și administrat la Consistoriu prin concernințele protopop?												Starea fondului protopopes	Starea altor fonduri seu fonduri administrate la protopopia	NOTA	
		în sidoesia		în contribuiri de 1 cr.		în tasuri		tacs'a de 50 cr.		tacs'a la fondul preotiesc		diferiti, arindi, colecte					
		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.				fl.
76	—	53	50	60	—	71	84	84	45	28	—	69	47	10	—	—	—
11	4	212	64	427	22	182	63	212	40	156	—	53	—	—	—	—	—
14	7	102	33	87	80	15	79	275	—	137	80	89	66	145	75	—	—
5	—	58	92	211	—	83	75	58	—	58	—	—	—	—	—	—	—
184	—	78	—	219	—	60	09	54	—	44	—	—	—	116	—	—	—
21	—	105	23	82	—	70	93	21	50	78	—	14	94	186	32	—	—
4	—	206	83	293	55	13	79	17	50	80	—	71	44	860	—	—	—
119	15	111	96	201	—	54	96	58	50	298	—	177	12	64	—	19	—
37	2	104	95	—	—	96	07	85	50	220	—	216	01	73	39	—	—
136	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	3	78	79*	406	65	80	33	117	50	54	—	14	20	—	—	—	—

* și conventi'a

1891.

Ignatiu Papp, m. p.

secret. și ases. consist.

C O N S

dateloru statistice scolare din districtulu Consistoriului

Protopopia- tulu ca Inspectoratu de scóle	N												u				
	Sufetelor	Pruncilor obligati la scóla										Pruncilor cari au					
		dela 6—12 ani			dela 12—15 ani			de toti		crescament	scadiement	dela 6—12 ani			dela 12—15 ani		
		barbati	femei	de toti	barbati	femei	de toti	1888—89	1889—90			barbati	femei	de toti	barbati	femei	
Oradea-mare	27273	1576	1463	3039	493	483	976	3760	4015	255	—	1159	906	2065	152	146	
Pestiesiu	32167	1655	1480	3135	506	434	940	3866	4075	209	—	955	653	1608	47	39	
Tinca	26711	1590	1467	3057	570	563	1133	3630	4190	560	—	979	638	1617	151	145	
Beliu	26629	1382	1253	2635	464	455	919	3633	3554	—	79	665	371	1036	22	19	
Beiusiu	30205	1595	1377	2972	581	475	1056	4199	4028	—	171	907	710	1617	174	142	
Vascou	27650	1359	1191	2550	503	442	945	3582	3495	—	87	751	505	1256	27	24	
Sum'a	170635	9157	8231	17383	3117	2852	5969	22670	23670	687	337	5416	3783	9199	573	515	

Protopopia- tulu ca Inspctoratu de scóle	Dintre elevii dela 6—12 ani au dat respunsuri la essamene din															
	Chatichisu si biblia	Cetirea si scrierea romana	Cetirea si scrierea magiara	Socóta de rostu si cu cifre	Mesurile din tíera	Gramatica	Esercitiu limbistice	Geografia si istoria Patriei	Elemente de fisica si istoria naturala	Agricultura gradinaritu si albinaritu	Drepturile si detorintiele civile	Cantulu bisericescu si nationalu	Gimnastica	Cetirea si scrierea germana		
Oradea-mare	1119	958	815	937	276	363	723	432	253	200	154	1474	822	225		
Pestiesiu	599	494	386	523	200	219	280	202	114	58	55	673	396	183		
Tinca	761	718	873	600	471	351	402	398	316	327	281	1243	—	—		
Beliu	316	349	166	342	105	102	86	83	81	72	78	568	60	29		
Beiusiu	976	649	497	317	101	68	74	50	38	34	29	781	20	53		
Vascou	369	381	259	416	247	113	328	159	44	137	227	425	148	29		
Sum'a	4140	3549	2996	3135	1400	1216	1893	1324	846	828	825	5164	1446	1245		

Oradea-mare, 15/27. Aprilie 1891.

E)

SPECTUL

Școlii eparchiale gr. or. rom. din Oradea-mare, pe anul școlastic 1889—90.

m e r u l

Cei au umblat la școlă						Prunciloru cari au fostu la examenu						Dintre cei umblatori la școlă, au cercetatu școlile de statu și comunale de pe teritoriul acestui consistoriu						Școlilor									
de 12—15 ani		de toti		crescament	scadiement	dela 6—12 ani			dela 12—15 ani			de toti		crescament	scadiement	barbati	femei	de tot	1888—89	1889—90	Crescament	Scadiement	elementare	de repetiune	de gradinarit	de gimnastica	in cari sau tienut examene
femei	de toti	1888—89	1889—90			barbati	femei	de tot	barbati	femei	de tot	1888—89	1889—90														
146	298	2102	2363	261	—	1007	737	1744	14	5	19	1422	1763	341	—	116	100	216	150	216	66	—	52	25	—	—	48
39	86	1428	1694	266	—	684	387	1071	9	10	19	935	1090	155	—	221	221	442	377	442	65	—	35	30	22	16	31
145	296	1519	1913	394	—	825	493	1318	15	15	30	1206	1348	142	—	—	—	—	—	—	—	—	31	22	10	1	30
19	41	1132	1087	—	45	482	241	723	2	4	6	862	729	—	133	—	—	—	—	—	—	—	34	13	8	12	26
142	316	1514	1933	419	—	623	381	1004	11	11	22	867	926	59	—	34	17	51	18	51	33	—	43	32	1	—	42
24	51	1258	1294	36	—	556	232	788	—	—	—	825	788	—	37	—	39	39	34	39	5	—	42	—	—	—	39
515	1088	8953	10284	1331	45	4177	2471	6648	51	45	96	6117	6644	527	270	371	377	748	579	748	169	—	237	146	92	29	216

Cetire și scrierea germana	Numerul invetiatorilor										Provișunea școlilor				Observare	
	definitivi	provisorii	la oalta	cu fora	preparandia	la oalta	cu fora	testimoniu de calificatiune	la oalta	cu invetiatori definitivi	cu invetiatori provisorii	cu preoti vacante	la oalta			
22	22	16	32	48	28	20	48	18	30	48	16	32	4	—	52	Sum'a aretata in rubricile „Crescamentu“ este pusa că crescamentu curatu preste tot, dupa detragerea scadiementului aretatu in unele tracte.
96	18	3	28	31	9	22	31	4	27	31	3	26	2	4	35	
—	—	14	17	31	24	7	31	19	12	31	14	15	2	—	31	
60	2	12	19	31	16	15	31	8	23	31	12	10	9	3	34	
20	53	7	35	42	19	23	42	3	39	42	7	28	7	1	43	
48	29	16	24	40	23	17	40	13	27	40	16	18	8	2	42	
446	124	68	155	223	119	104	223	65	158	223	68	129	26	14	237	

Consistoriul eparchial gr. or. oradanu :

Ieroteu Belesiu, m. p.

vicariu episcopescu.

C O N

Despre toate averile bisericesti scolare si fundationale a le comuna

Numerul curinte	Numirea protopopiatului	Numerul comunelor parohiale	Biserici		Case parohiale			Case pentru alte scopuri bisericesci			Pamenturi parohiale si bisericesci		Altfeliu de reata cesi (via, moras Numirea acelora			
			Numerul acelora	Pretiu in bani	Numerul aceiara	Pretiu in bani	Numerul acelora	Pretiu in bani	Cantitatea acelora		Pretiu in bani					
									jugere	stangeni						
			fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.			fl.	cr.				
I.	Oradea-mare	59	60	213480	50	50	25536	50	7	17199	—	1313	33	103557	—	Pamentu aratoru si vie si cimetrici
II.	Pestiesiu	54	55	63005	—	35	11507	25	2	110	—	877	357	27317	—	Bucati de padure
III.	Tinca	33	33	115212	—	24	19580	—	—	30	—	685	376	56663	—	Pamentu aratoru
IV.	Beliu	42	44	34746	—	7	3588	20	2	80	—	491	1383	20730	—	Pamentu aratoru
V.	Beiusiu	56	56	64813	90	16	3978	—	—	—	—	510	1536	25949	50	1 granaru 1 prunisce 1 mo si intravilan
VI.	Vascau	52	50	82611	15	4	4590	—	2	150	—	276	718	12070	—	1 vie mica si doua mo
Sum'a totala		296	298	573868	55	136	68779	95	13	17569	—	4152	4403	246286	50	

Oradea-mare, 15/27. Aprilie 1891.

prot. sinod. epar. aradan din 1891.

G)

CONSPECTS

Despre toate averile bisericesti scolare si fundationale a le comunelor bisericesti de sub iurisdic

e a atului	Numerul comunelor parohiale	Biserici		Case parohiale		Case pentru alte scopuri bisericesci		Pamenturi parohiale si bisericesti		Altfeliu de realitati biseri- cesci (via, mora, seu altele)		Edificii de scola										
		Numerul acelora	Pretiu in bani	Numerul acelora	Pretiu in bani	Numerul acelora	Pretiu in bani	Cantitatea acelora		Pretiu in bani	Numirea acelora	Pretiu in bani	cu locuinta pentru investiatoriu	fara locuinta pentru investiat. Separat pentru locuinta investiatoresca	Pretiu in bani							
								jugere	stangeni						fl.	cr.						
		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.							
	59	60	213480	50	50	25536	50	7	17199	—	1313	33	103557	—	Pamentu aratoru si vie si 2 cimetrii	7860	—	44	1	—	28956	50
	54	55	63005	—	35	11507	25	2	110	—	877	357	27317	—	Bucati de padure	710	—	33	—	—	17775	10
	33	33	115212	—	24	19580	—	—	30	—	685	376	56663	—	Pamentu aratoru	150	—	26	2	1	27280	—
	42	44	34746	—	7	3588	20	2	80	—	491	1383	20730	—	Pamentu aratoru	1500	—	32	—	—	16150	—
	56	56	64813	90	16	3978	—	—	—	—	510	1536	25949	50	1 granaru 1 prunisce 1 mora si intravilan	280	72	41	3	—	15715	—
	52	50	82611	15	4	4590	—	2	150	—	276	718	12070	—	1 vie mica si doua mori	1200	—	44	2	—	20420	50
totala	296	298	573868	55	136	68779	95	13	17569	—	4152	4403	246286	50		11700	72	220	8	1	126297	10

Gradea-mare, 15/27. Aprilie 1891.

Consistoriu

SUMARIU

Decretul Consistoriului eparchialu gr. or. rom, din Oradea-mare la finea anului 1890.

Către pentru alte scopuri scolare		Pământuri scolare și învățătorești				Altfelii de realități scolare				Averile mobile bisericesci precum, ornate, aparate și altele				Averile mobile scolare precum recușite, mobile și altele				Capitalul bisericeii		Capitalul școlii		Fundatiuni					
Numirea aceloră	Preții în bani		Cantitatea aceloră		Preții în bani		Numirea aceloră	Preții în bani		Numirea aceloră	Preții în bani		Numirea aceloră	Preții în bani		Capitalul bisericeii	Capitalul școlii	Numirea	Scopul	Capitalul adecă starea activă		Numirea	Scopul	Capitalul adecă starea activă			
	fl.	cr.	jugere	stangeni	fl.	cr.		fl.	cr.		fl.	cr.		fl.	cr.					fl.	cr.			fl.	cr.	fl.	cr.
—	—	—	533	1157	31706	20	pământ și 2 grădini	430	50	—	25529	11	—	1697	35	29248	13	4052	44	—	—	5601	35	—	—	65623	63
1	50	—	420	565	11738	60	—	—	—	—	10037	60	—	1524	90	18467	70	266	52	—	—	1166	72	—	—	190	36
1	150	—	281	814	13367	—	1 grădina de pomi	1600	—	—	12917	76	—	2126	75	18767	71	278	32	—	—	232	—	—	—	—	—
pământ	20	—	202	1394	6155	20	pământ	10	—	—	8778	40	—	1148	72	11472	39	1551	25	—	—	4655	—	—	—	809	36
—	—	—	51	107	2900	60	un granar	25	—	—	8628	40	—	1007	15	27943	17	1120	—	—	—	500	—	—	—	1885	88
—	—	—	26	300	615	—	un grăd de lemn	42	—	—	13061	10	—	986	49	22360	74	51	—	—	—	6729	55	—	—	8236	40
—	220	—	1513	4337	66482	60	—	2107	50	—	78952	37	—	8491	36	128259	84	7319	53	—	—	18884	62	—	—	76745	63

Consistoriul eparchial gr. or. oradanu :

Ieroteu Belesiu, m. p.

vicariu episcopesc.

Adnes la Nr. 128. al prot. sin. eparch. aradan din 1891.

H)

CONSPECTUL

Fundatiunilor bisericesti si scolare aflate pe Consistoriului gr. or. rom. din Oradea-mare, dupa starea acestora la finea anului 1890.

Numeral curent	Numirea	Scopul	Averea Fundatiunei						Cum sunt induse realitatile la cartea fonduala?	Cum si unde este elocatu capitalulu spre fructificare?	Modul cum si prin cine se administreze fundatiunea?	Ajutoarele anuale — stipendiile — date din fundatiune in anul 1890.	Unde se reved socotile anuale?	Observare
			In realitati computate in valoare	In bani	Starea activa la finea anului 1889	Starea activa la finea anului 1890	Crescament	Scadement						
1	Fundatiunea "Zsiga"-iana in Oradea-mare	Alumneu pentru ajutarea tinerilor studiosi rom. gr. or.	Un edificiu cu etagiu in Oradea-mare in pretiu de 50000 fl. Un edificiu fora etagiu in Oradea-mare cumperat in 1885 in pretiu de 8500 fl. Un edificiu fora etagiu sub edificare in Oradea-mare in pretiu de 1000 fl.	58500	58500	58500	58500	—	—	In edificile fundatiunei	Sau prevediut 17 alumnisti cu locuintia, vipt, spalat, luminare si incalzit	In sensul statutelor din partea Consistoriului gr. or. din Arad		
2	Fundatiunea "Faur" in Oradea-mare	Ajutorarea functionarilor bisericesti si a seracilor		1400	—	—	—			In cassa de pastrare Oradea-mare	Usura de la 1000 fl. se da functionarilor bisericesti era deia 400 fl. seracilor	La consistoriulu Oradea-mare		
3	Fundatiunea "Rozsa" in Oradea-mare			800	—	—	—			In realitatile bisericesti gr. or. din Oradea-mare	Usura se imparte functionarilor bisericesti pentru parastas anuala			
4	Fundatiunea "Takacsy" in Oradea-mare	Ajutorarea preotilor locali		800	—	—	—			Este elocat in cassa de pastrare comitatensa	Usura se imparte functionarilor bisericesti pentru parastas anual.	La consistoriulu gr. or. din Oradea-mare.		
5	Fundatiunea "Papp" in Oradea-mare	Procurarea de recuiste pe partea scolei si carti invetiaceilor seraci		200	—	—	—			In realitatile bisericesti gr. or. din Oradea-mare	Se procura carti scolare invetiaceilor seraci			
6	Fundatiunea infintata de cassa de pastrarea Oradea-mare in Oradea-mare	Ajutorarea scoliei gr. or. din loc		930	—	—	—			In doua libele a le cassei de pastrare Oradea-mare ca capitalu inalienabilu	Se procura recuiste pe partea scolei romane gr. or. si carti invetiaceilor lipsiti			
7	Fundatiunea "Gavrill Faur" de Teiusiu	Ajutorarea tinerilor studiosi, cari sunt in lipsa		—	669651	676122	64	71		In cassa de pastrare oradana in libelul sub Nr. 1943.	De Consistoriul gr. or. din Arad si Oradea-mare	De sinodul eparchial	Vedi conspectul fundatiunilor consistoriului din Arad	
8	Fundatiunea "Demetriu Leca" in V. Volentia	Ajutorarea functionarilor bisericesti		400	—	—	—			In cassa de pastrare comitatensa bihareana in libelulu de sub Nr. 701	Usura se imparte functionarilor bisericesti pentru celebrarea unui	De sinodul eparchial		

Nr. inregistrarii	Denumirea fondului	Cantitate	Valoare	Cantitate	Valoare	Cantitate	Valoare	Cantitate	Valoare	Observatii
9	Contelei "Petronella Csaky" in Ch. Apateu	1500	1500	1539 95	39 95					Se preved invetiacei lip-sita cu carti si albe necesarii
10	Fundatiunea contelui "Antoniu Csaky" in Cheresigu	200								Din interesele curinte 1/2 se dau bisericai, era 1/2 preotului
11	Fundatiunea "Ioanu Pintea" senior in Jac'a	1100	1449 57	1552 68	163 11					Din interese se solveste 100 fl. in salariulu invatatorescu
12	Fundatiunea "Gavril Venter" in Cornitiei	40								Venulu este a preotului localu
13	Fundatiunea "Gavril Venter" in Vale-mare	40								Venital este ai preotului local
14	Fundatiunea "Zsiga"-iana in Beiusiu	3028 50	4498 67	5207 90	719 23					S'au prevediut cu pane 8 tineri romani gr. or. studenti la gimnasiul din Beiusiu
15	Fundatiunea "Tinerimei romane gr. or. din Beiusiu" infiata la anul 1851		6129 16	6353 65	224 49					Interesele se capitalisaza
16	Fundatiunea "Zacharia Mihoc si socii" Ecaterina Papp in Pocol'a	4000	4163 12	4284 31	121 19					Patru stipendii anuale de cate 40 fl. unul

Oradea-mare, 15/27. Aprilie 1891.

Consistoriul eparchial gr. or. oradanu :

Ieroteu Belesiu, m. p.
vicaria episcopale.

A se vede socota separata despre manipulara acestor a.

Adress la Nr. 140. al prot. sin. epar. aradan din 1891.

I)

CONSPECTUL

despre activitatea oficiilor si a organelor protopopesi de pe teritoriul Consistoriului eparchial gr. or. oradan pe anul 1890.

Numarul curinte	Numirea protopopiatului	Numele protopresviterului			Numerul esibilitelor		Numerul sedintelor comitetului protopopes	Numerul cauzelor rezolvate in comitet	Terminul tenerei Sinodului protopopes	Numerul cauzelor rezolvate in Sinod	Numerul sedintelor scaunului protopopes	Numerul cauzelor rezolvate in scaun	Numerul cauzelor matrimoniale pertractate	Numerul sentintelor aduse in cauze matrimoniale	Numerul cauzelor disciplinare pertractate si decise	Numerul comunelor bis. visitate in decursul anului	Starea fondului protopopes		Starea fondului scoliaru		NOTA
		rezolvate	restante	la olalta	f.	cr.											f.	cr.			
1	- Oradea-mare	Toma Pacala	899	7	906	2	10	26. Februaru 10. Martie	8	4	7	3	3	1	58	641	43	-	-	Fondul scoliaru cu cel protopopes la olalta	
2	Pestiesiu	Teodor Filipu	910	-	910	-	-	1/13. Martie	8	2	4	2	2	-	54	283	53	-	-	dtto	
3	Tinca	Iosif Vessa	515	-	515	1	4	12/24. Febr.	6	3	8	-	-	3	33	315	51	-	-	dtto	
4	Beliu	Petru Suciu	666	16	682	-	-	6/18. Febr.	11	2	14	-	-	2	39	12	10	-	-	dtto	
5	Beiusiu	Elia Moga	782	-	782	2	3	10/22. Febr.	19	3	16	4	4	-	55	201	84	-	-	dtto	
6	Vascon	Vasiliu Papp	531	10	541	1	4	17 Februaru	6	2	8	4	-	-	45	51	26	-	-	dtto	

Oradea-mare, 15/27. Aprilie 1891.

Consistoriul eparchial gr. or. oradanu :

Ieroteu Belesiu, m. p.
vicarin episcopesc.

INDICILE

ACTELOR SI CONCLUSELOR SINODULUI EPARCHIAL
ARADAN DIN 1891.

	Nr. prot. sinodal
I.	
Deschiderea Sinodului . . .	1.
Cuvântul presidial de deschidere, apretiat . . .	1, 8, 116.
Constatarea deputatilor presinti la deschidere si Numerul celor verificati	2, 6.
Constituirea biroului ad hoc si definitiv . . .	1, 7.
Presentarea actelor electorali si compunerea sectiunilor verificatóre	3.
Verificarile	{ 5, 33, 34, 36—39, 44, 48 si
Comisiunile sinodali	{ 117.

II.

Repórtele consistórielor plenari cu conclusele si insarcinarile sinodali.

A)	
La reportul plenului din Arad prezentat sub Adres'a de felicitare a bisericeii ortodoxe ca- tra Majestatea Sa, preagratiósul imperat si rege apostolic	11, 69.
Datele despre activitatea consistóriului . . .	70.
Sistemisarea postului de cassariu la consistóriu	71.
Arangiarea infirmatoriului la seminariu; aron- darea cercurilor electorali pentru Congres; pensiunarea emeritului protopop Dregheciu; restaurarea corporatiunilor parochiali si pro- topresviterali, si recursul de nulitate in a- facerea alegerii de protopop la B.-Comlosiu	72, 152.
	73.

Activitatea protopresviterilor si a organelor protopopiatului	74.
Fondurile protopopesci se se infintieze si augmenteze	75.
Regulamentul afacerilor interne sinodali	76.
Postul de asesor referinte in senatul strins bisericesc	77, 138, 146.
Viaticul asesorilor consistoriali estranei	143.

B)

La reportul plenului din Oradea-mare prezentat sub	11.
Datele despre activitatea consistoriului, a protopresviterilor si a organelor protopopesci	141.
Pausialele protopresviterilor si a le ases. consistoriali estranei	143.

III.

Repórtele consistoriilor cá senat bisericesc, cu conclusele si insarcinarile sinodali.

A)

La reportul senatului strins bisericesc dela consistoriul din Arad, prezentat sub	12.
Datele despre activitatea Senatului si despre fluctuatiunea si starea clerului si poporului in 1890	50, 51.
Procedur'a urmanda facia de clericii absoluti	52.
Parochiile vacante	53.
Activitatea comitetelor parochiali	53.
Sântiul religios-moral, cum se manifesta	53 a.
Incassarea banilor bisericesci si investirea in realitâti	54.
Sântiul de pietate, cum se manifesta	55.
Concubinatele, cum se se stîrpesca	56.
Datinele stângace la popor	57.
Tacsele la fondul preotiesc se se incasseze	58.
Colecta pentru biserica din Brasiov	59.
Miscamintele religionarie	60.

Agendele protopopiatelor inmultite	61.
Arind'a sesiunilor dela parochiile reduse se se fixeze	163.

B)

La reportul senatului strîns bisericesc dela Consistoriul oradan, prezentat sub	12.
Datele despre activitatea senatului si despre starea clerului si poporului	65—66.
Stîrpirea concubinatelor	67.
Datinile stîngace la popor	68.

IV.

**Repórtelile Consistóriilor cá senat de scóle cu
conclusele si insarcinarile sinodali.**

A)

La reportul Consistoriului din Arad, presen- tat sub	13, 82.
Senatul se reporteze despre tóte insarcinarile sinodali	83.
Senatul se arate natur'a cauzelor pertractate	84.
Scól'a de fete infiintiata	85.
Conclusele sinodali Nrii 125—130 din 1890, esecutate	86.
Visitatorii de scóle, activarea acestei institutiuni	87.
Contribue corurile vocali la desvoltarea inte- lectuala-morala a poporului?	88.
Biblioteci scolare, colectiuni de cãrți corespon- dientóre	89.
Cassele de pastrare	90.
Reuniuni si conferintie, statutele lor	91, 102.
Statutul pentru pensiunarea prof. se se astérna	92.
Alumneul din Timisiór'a, are statute aprobate	93.
Scól'a din Siusianovetiu se se reclame	94.
Fundatiunea „Balla“ se se reguleze	95.
Scolile provediute cu invetiatori-preoti	62, 96.
Siclau, perturbarea in pamentul scolar	97.
Catichisarea si limb'a romana la scoli si unde inca nu ar fi catedra, numerul elevilor	98.

	Nr. prot. sinodal.
Comisiunea sinodala sè se intrunésca nainte de Sinod	184.
Delaturarea magazinei de spirt, de langa seminarium	162.

B)

La reportul Consistoriului din Oradea-mare, prezentat sub	14, 122.
Datele despre activitatea senatului	123.
Averea totala a parochiilor	124.
Competintiele diecesane, cum se incasséza	125, 126, 127.
Ratiociniile parochiali, censurate	127.
Starea fundatiunilor si depositelor	128, 129.
Ratiociniul Consistoriului si absolutoriu	130.
Fundatiunea Zacharia Mihocu	170.

VI.

Reportul comisiunei sinodali despre scontrarea cassei cu concluse sinodali.	15, 168, 169.
Membrii comisiunei de scontra pe noul period	144.

VII.

Reportul vice-presiedintelui delegatiunei congresuale, despre starea proceselor de despartire a comunelor mestecate	16, 78.
---	---------

VIII.

Petitiunile si conclusele asupra lor.

Parochi'a O.-Homorog, reducerea clasei parochiei	19, 110.
" Miniad, ajutoriu la repararea bisericei	20, 113.
" Remetea si preotul N. Petrescu, pentru stramutarea preotului D. Ionescu de acolo	21, 45, 112, 178.
" Valcani, cere venitul sesiunei dela parochi'a redusa	23, 114.
" Chisorosin, ajutoriu pentru scóla	24, 115.